

*Załącznik nr 1
do uchwały Nr ____
Rady Gminy Krzeszów
z dnia ____*

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY**

KRZESZÓW NAD SANEM

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

**CZĘŚĆ III
DOKUMENTACJA MERYTORYCZNA**

**DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO
I
UWARUNKOWANIA ROZWOJU**

TEKST JEDNOLITY
uwzględniający:

I zmianę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krzeszów, uchwaloną uchwałą nr ____ Rady Gminy w Krzeszowie z dnia ____

Tekst wprowadzony niniejszą zmianą został wyróżniony kursywą i kolorem czerwonym (czcionka Times New Roman 12 pkt.)

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. Ustalenia podstawowe, podstawa prawna
2. Organ sporządzający i zespół autorski
3. Zawartość Studium
4. Wykaz materiałów wejściowych
5. Wybrane informacje o gminie rzutujące na kształtowanie jej polityki przestrzennej
 - *Informacje o terenie, dla którego podjęto I zmianę Studium*
 - *UWARUNKOWANIA W ODNIESIENIU DO OBSZARU OBJĘTEGO I ZMIANĄ STUDIUM*
 - *Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu*
 - *Uwarunkowania wynikające ze stanu ład przestrzennego i wymogi jego ochrony*
 - *Uwarunkowania wynikające z diagnozy przygotowanej na potrzeby Strategii Rozwoju*
 - *Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego*

1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Stan środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

- 1.1. Rzeźba terenu
- 1.2. Budowa geologiczna
- 1.3. Surowce mineralne i budowlane

- *Uwarunkowania wynikające z udokumentowania złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania węgla*
- *Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych*
- *Uwarunkowania wynikające z wstępowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych*
- *Uwarunkowania wynikające z wstępowania wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej i zagrożenia powodziowego*

- 1.4. Warunki wodne
- 1.5. Gleby
- 1.6. Szata roślinna
- 1.7. Warunki klimatyczne

- *Obszary osuwiskowe*

- Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego

2. ŚRODOWISKO KULTUROWE

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

2.1. Historyczne aspekty rozwoju gminy

2.2. Obszary i obiekty prawnie chronione

- Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

- Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

3. SYTUACJA SPOŁECZNA

3.1. Demografia

3.2. Rynek pracy

3.3. Mieszkalnictwo

4. ROLNICTWO I LEŚNICTWO

4.1 Rolnictwo

4.2 Leśnictwo

- Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna obszaru I zmiany Studium

5. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

6.1. Wychowanie i edukacja

6.2 Kultura

6.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

6.4. Sport i kultura fizyczna

6.5 Turystyka i wypoczynek

6.6 Usługi inne

- Uwarunkowania wynikające z poziomu warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony zdrowia objętego I zmianą Studium

- Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

- Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju Gminy w zakresie obszaru objętego I zmianą Studium

- Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

7. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

7.1 Zaopatrzenie w wodę

7.2 Odprowadzenie ścieków

7.3 Gospodarka odpadami

7.4 Zaopatrzenie w gaz i ciepło

7.5 Energetyka oparta o źródła odnawialne

7.6 Elektroenergetyka

7.7 Telekomunikacja

8. KOMUNIKACJA

9. STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA GRUNTÓW

10. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

10. 1 Uwarunkowania zewnętrzne

- Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych I zmiany Studium

10.2 Uwarunkowania wewnętrzne

10.3 Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania oraz uzbrojenia terenu

11. PROBLEMY WYMAGAJĄCE ROZWIĄZANIA

WSTĘP

1. USTALENIA PODSTAWOWE, PODSTAWA PRAWNA.

- Pojęcie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” zostało wprowadzone ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. (tekst jednolity: Dz. U. Nr 15 z 1999r. poz. 139 z późniejszymi zmianami).

W celu określenia polityki przestrzennej, Rada Gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zwanego dalej STUDIUM (rozdz. 2 art. 6 ust. 1 ustawy).

STUDIUM nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (rozdz. 2 art. 6 ust. 7 ustawy).

Po uchwaleniu przez Radę Gminy jako dokumentu o charakterze kierownictwa wewnętrznego obowiązuje organa samorządu gminy i jednostki bezpośrednio im podległe.

Z mocy ustawy, STUDIUM jest dokumentem obowiązkowo sporządzanym przez każdą gminę.

- STUDIUM jest jedynym dokumentem planistycznym sporządzanym dla obszaru całej gminy,
- STUDIUM jest najważniejszym dokumentem określającym kierunki polityki przestrzennej prowadzonej przez samorząd.
- STUDIUM stanowi wytyczne do kierowania polityką gospodarczo-społeczną i przestrzenną na terenie gminy,
- STUDIUM jest dokumentem strategicznym, bazą informacyjną dla opracowania planów miejscowych,
- część informacyjna STUDIUM jest podstawą do budowy gminnego systemu informacji przestrzennej, który w procesie zarządzania gminą w warunkach gospodarki rynkowej jest nieodzowny.
- Celem STUDIUM jest formowanie lokalnej polityki przestrzennej wpisującej się w politykę przestrzenną regionu i państwa.

Zarząd gminy jest zobowiązany do zbadania spójności rozwiązań późniejszych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z polityką przestrzenną gminy określoną w STUDIUM i przyjętą przez radę gminy. Dokumentem pomocniczym hierarchizującym zadania rozwoju przestrzenno-gospodarczego gminy jest strategia rozwoju przyjęta do realizacji przez radę gminy.

- Poprzez dostosowanie rozwoju gminy do zasadniczych zadań przestrzennych Państwa realizowane są główne cele rozwoju przestrzennego. Nadrzędnym ogniwem dla opracowań gminnych są informacje i wnioski z materiałów do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Podkarpackiego.
- Realizując ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym Rada Miasta w Krzeszowie podjęła w dniu 27 stycznia 2000 r. uchwałę Nr XI/85/00 o przystąpieniu do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzeszów.

Podstawę prawną I zmiany „Studium” stanowi:

- 1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2004 poz. 1130)*
- 2) Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1688)*
- 3) Uchwała nr XXXV/301/23 z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzeszów uchwalonego uchwałą nr III/17/2002 Rady Gminy Krzeszów z dnia 20 grudnia 2002 r., zgodnie z którą przedmiotem zmiany jest teren przeznaczony pod poszerzenie cmentarza.*

W granicach obszarów objętych I zmianą „Studium” obowiązują:

- ustalenia tekstu studium odnoszące się do poszczególnych obszarów,*
- objaśnienia wszystkich użytych na rysunkach studium oznaczeń i symboli, występujących w poszczególnych obszarach.*

2. ORGAN SPORZĄDZAJĄCY I ZESPÓŁ AUTORSKI

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Krzeszów zostało sporządzone przez Zarząd Gminy.

Merytoryczne opracowanie Studium sporządził zespół autorski w składzie:

mgr inż. arch. Lucjan Podkova – główny projektant – upr. do proj. w plan. przestrz. nr 475/88

mgr Halina Gawrońska – upr do proj. w plan. przestrz. nr 1401/94

mgr inż. arch. Grzegorz Róg

tech. bud. Małgorzata Sakra

inż. Ewelina Dobrowolska – energetyka i telekomunikacja

inż. Barbara Wiącek – Guniewska – gospodarka wodna, ściekowa ,gaz

mgr Wioletta Błotko—ochrona konserwatorska

I zmiana Studium, w zakresie określonym Uchwałą nr __ Rady Gminy w Krzeszowie z dnia ____, opracowana została przez:

- mgr inż. Monika Byś,*
- mgr Justyna Dadej,*
- mgr inż. arch. Anna Jagocha,*
- mgr inż. Anna Pytko,*
- mgr Marcin Rosegnal,*
- mgr Monika Rosegnal.*

3. ZAWARTOŚĆ STUDIUM.

Opracowanie zawiera trzy zasadnicze części:

Część I - Uchwała z częścią graficzną jako obowiązujący dokument (ustalenia i rysunek przedstawiający ich przestrzenne odniesienia).

Część II - Dokumentacja formalno-prawna (materiały dokumentujące tryb sporządzania)

Część III – Dokumentacja merytoryczna w formie opisowej i graficznej

4. WYKAZ MATERIAŁÓW WEJŚCIOWYCH

1. Opracowania na potrzeby Studium

- Studium uwarunkowań przyrodniczych dla gminy Krzeszów nad Sanem
- Studium wartości kulturowych i ochrony krajobrazu wraz z wytycznymi konserwatorskimi dla gminy Krzeszów nad Sanem,
- inwentaryzacja stanu istniejącego użytkowania terenu gminy,
- mapa własności gruntów wykonana na podkładach w skali 1:10 000.

2. Dostarczone przez Urząd Gminy

- mapy sytuacyjno-wysokościowe,
- rejestr graficzny obowiązujących decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleń na budowę oraz rejestr wniosków złożonych po ogłoszeniu komunikatu przez Zarząd Gminy Krzeszów nad Sanem o przystąpieniu do opracowania STUDIUM,
- informacje z rejestru gruntów,
- wnioski zainteresowanych organów i instytucji zawiadomionych o sporządzaniu STUDIUM,
- Strategia Rozwoju Gminy Krzeszów nad Sanem,
 - materiały statystyczne i dane z wydziałów U.G. Krzeszów nad Sanem,
- Strategia Rozwoju Powiatu Nizańskiego,

- Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2000 – 2006.
 - obowiązujące na obszarze gminy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego tj.:
- 3. Ogólnodostępne materiały statystyczne i publikacje Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, publikacje Głównego Urzędu Statystycznego, publikacje książkowe, konsultacje społeczne

5. WYBRANE INFORMACJE O GMINIE RZUTUJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE JEJ POLITYKI PRZESTRZENNE

Gmina Krzeszów nad Sanem położona jest w północo-wschodniej części województwa podkarpackiego w powiecie niżańskim (graniczącym z województwem lubelskim). Gmina graniczy od północy z gminą miejsko-wiejską: Rudnik nad Sanem i Ulanów, z gminą wiejską Harasiuki, od wschodu z gminą wiejską Potok Górny (powiat biłgorajski – województwo lubelskie) i Kuryłówka (powiat leżajski), od zachodu z gminą miejsko-wiejską Nowa Sarzyna (powiat leżajski).

Gmina Krzeszów nad Sanem leży w obrębie jednostki tektonicznej zwanej Zapadliskiem Podkarpackim, podprowincji morfologicznej Kotliny Sandomierskiej w dwóch mezoregionach – Dolinie Dolnego Sanu i Płaskowyżu Tarnogrodzkiego. Gmina jest uboga w kopaliny, a jedynymi surowcami budowlanymi eksploatowanymi są piaski rzeczne.

Funkcjonalno-przestrzenne powiązania gminy z obszarem otaczającym wskazują na związki z położonym w sąsiedztwie miastem Rudnik nad Sanem – ośrodkiem obsługi lokalnej (z szkolnictwem ponadpodstawowym) podporządkowanym ośrodkowi obsługi ponadlokalnej w Nisku. Nisko ze względu na swoją wielkość pełni funkcję administracyjną-centrum powiatu, wymiany dóbr i usług oraz użyteczności dla okolicznych gmin w dziedzinach takich jak szkolnictwo ponadpodstawowe, pomaturalne i wyższe zawodowe, wyspecjalizowane usługi medyczne a także w zakresie miejskiego rynku pracy.

Liczba ludności gminy –

Obszar gminy – 62,0 km².

Główna forma użytkowania terenów gminy to użytki rolne, zajmujące 5 091 ha, tj. 81,6% ogólnej powierzchni. Przeważają gleby IV klasy bonitacyjnej, które stanowią 38% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Lasy i zadrzewienia zajmują 360 ha, tj. 5,8% ogólnej powierzchni (w powiecie niżańskim 40%).

Ośrodkiem administracyjnym i usługowym gminy jest Krzeszów, który w 1641 uzyskał prawa miejskie i utracił je w 1869r.

Ludność Krzeszowa stanowi około 17% ludności gminy.

Pozarolniczy potencjał gospodarczy tworzą małe zakłady prowadzone przez osoby fizyczne. Tradycyjnie jednym z głównych zajęć mieszkańców jest wikliniarstwo – chałupnicza produkcja gotowych wyrobów.

Tereny zabudowane i zurbanizowane – 381 ha, tj. 6,12% powierzchni gminy.

w tym: tereny mieszkaniowe stanowią – 191 ha,

inne tereny zabudowane – 9 ha,

Zurbanizowane tereny niezabudowane – 4 ha,

Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – 5 ha,

Tereny komunikacyjne (drogi) – 172 ha.

Miejscowość	Szkoły podstawowe(S) gimnazjum(G)	Ośrodki zdrowia	Apteki	Domy Kultury GOK	Biblio- teki Punkty Biblioteczne	Remizy straży pożarnych	Poczta	Usługi zakresu bankowości
Bystre	S					X		
Kamionka Dolna						X		
Kamionka Górna	S					X		
Kamionka Kolonja								
Kamionka Średnia								
Koziarnia								
Krzeszów	S,G	X	X	X	X	X	X	X
Krzeszów Dolny								
Kustrawa						X		
Łazów					X			
Podolszynka Ordynacka								
Podolszynka Plebańska						X		
Sigiełki								

Charakterystyczną cechą przestrzennego osadnictwa w gminie Krzeszów jest wysoki stopień skupienia zabudowy związanej z rolnictwem jak i nierolniczej. Zabudowa ta jest skupiona wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Gmina charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem gospodarstw rolnych. Na 1455 gospodarstw rolnych 50% stanowią gospodarstwa od 0,5 do 2,0 ha.

Stacja redukcyjna z której wyprowadzone są magistrale zasilające gminę znajduje się na terenie miasta Rudnik. Na podstawie obciążenia magistral nie stwierdzono występowania w gminie obszarów gdzie byłby przekroczony dopuszczalny w sieciach spadek napięcia. Układ nie spełnia jednak warunków niezawodności. Część wsi wymaga reelektryfikacji. Do miejscowości tych należą: Koziarnia, Łazów, Kustrawa i Kamionka Dolna.

Wszystkie miejscowości w gminie Krzeszów posiadają sieć gazową budowaną w latach dziewięćdziesiątych. Sieć ta jest w dobrym stanie technicznym i nie wymaga modernizacji ani kapitalnego remontu.

Wodociągu komunalnego nie posiadają w gminie tylko miejscowości: Krzeszów Dolny, Bystre, Sigiełki oraz Łazów.

Jedynie w północnej części miejscowości Krzeszów jest sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzająca ścieki do oczyszczalni zlokalizowanej na skraju osiedla domów jednorodzinnych przy ul. Zielonej.

W gminie, w miejscowości Sigiełki, trwa budowa gminnego składowiska odpadów komunalnych.

Gmina należy do wysoko stelefonizowanych gmin w województwie. Stan ten osiągnięto dzięki kompleksowej telefonizacji przy zastosowaniu najnowocześniejszych technik i technologii opartych o wysokoprzepustowe sieci kabli światłowodowe i centrale telefoniczne cyfrowe, które znajdują się w miejscowościach Krzeszów i Bystre.

UWARUNKOWANIA W ODNIESIENIU DO OBSZARU OBJĘTEGO I ZMIANĄ STUDIUM

Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

Terem objęty I zmianą Studium zajmuje powierzchnię 2,4 ha i jest położony w miejscowości Krzeszów, w województwie podkarpackim, powiecie niżańskim. Celem zmiany jest zmiana przeznaczenia terenu pod poszerzenie istniejącego cmentarza, zlokalizowanego na działce nr 471/3. Tereny przeznaczone do poszerzenia cmentarza to działki o numerach ewidencyjnych: 471/2, 471/5, 471/6, 514 i 515. Działki obecnie wykorzystywane są rolniczo.

Najbliższe sąsiedztwo terenu objętego I zmianą Studium stanowią;

- od strony północnej – droga gminna o nawierzchni gruntowej, stanowiąca dojazd do pól uprawnych. Za drogą, w kierunku północnym znajdują się pola uprawne – pastwisko oraz grunt orny klasy IVa;*
- od strony południowej – na działce nr 471/3 znajduje się cmentarz parafialny o powierzchni ok. 1,23 ha. Południową granicę działek 514 i 515 stanowi teren zadrzewiony i zakrzewiony;*
- od strony wschodniej - grunty rolne, głównie grunty orne, łąki i pastwiska dobrej i średniej jakości (IIIb, IV klasa). Teren opracowania znajduje się w odległości ok. 170 metrów od kościoła pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Krzeszowie;;*
- od strony wschodniej - grunty rolne, głównie grunty orne, łąki i pastwiska średniej jakości (IV klasa).*

Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

I Zmiana Studium Gminy Krzeszów nie spowoduje znaczącego naruszenia ładu przestrzennego terenu. Teren oznaczony symbolem ZC, obejmuje obszar niezagospodarowany, który w części został już przeznaczony do poszerzenia cmentarza. Teren objęty I zmianą stanowią grunty rolne, obecnie wykorzystywane rolniczo. W najbliższym sąsiedztwie terenu objętego zmianą znajduje się cmentarz parafialny oraz tereny kościoła w Krzeszowie. Tereny mieszkaniowe zlokalizowane są w odległości większej niż 50 m od granic nowego cmentarza.

Wszelkie elementy małej architektury zostaną wkomponowane w istniejące otoczenie z zachowaniem ładu i porządku przestrzennego, a w szczególności w poszanowaniu uwarunkowań przyrodniczych. Uwzględniając obecne możliwości techniczne i rozwiązania formy architektonicznej elementów małej architektury, należy przyjąć, iż obiekty te swoją nowoczesną formą poprawią walory przestrzenne terenu.

Uwarunkowania wynikające z diagnozy przygotowanej na potrzeby Strategii Rozwoju

Gmina Krzeszów ma dokument strategiczny, określający preferowane kierunki rozwoju, którym jest Strategia Rozwoju Gminy Krzeszów na lata 2023-2030, przyjęta uchwałą Nr XXXVII/332/23 Rady Gminy Krzeszów z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Krzeszów na lata 2023-2030.

Strategia rozwoju gminy jest zestawieniem celów, potrzeb i sposobów ich zaspokojenia. Jest podręcznikiem dla mieszkańców, inwestorów, ale przede wszystkim pracowników urzędu i radnych.

Podstawą prawną uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Krzeszów na lata 2023-2030 jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40). Zgodnie z art. 10e ust. 1 tejże ustawy gmina może opracować strategię rozwoju gminy, natomiast art. 10f ust. 2 określa, że projekt strategii opracowuje wójt oraz przedkłada go

zarządowi województwa w celu wydania opinii, dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa..

Misję Gminy określono jako: Zrównoważony i trwały rozwój gminy Krzeszów, w oparciu o potencjał przyrodniczo-krajobrazowy oraz walory turystyczne realizowany poprzez aktywność i przedsiębiorczość samorządu i jego mieszkańców, tak aby stworzyć miejsce do rozwoju przedsiębiorczości, pracy, spędzania wolnego czasu i dobrego życia.

Wnioski z opracowanej Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Krzeszów oraz z przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych, stały się podstawą dla opracowania części programowej Strategii, która zawiera najważniejsze założenia polityki rozwoju lokalnego. Plan operacyjny Strategii składa się z trzech priorytetów:

1. Społeczeństwo,
2. Gospodarka,
3. Przestrzeń i środowisko.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które obejmują:

1. Rozwój społeczny gminy poprzez wysoką jakość i dostępność infrastruktury społecznej, wzmacniającej kapitał społeczny;
2. Rozwój gospodarczy Gminy Krzeszów poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, nowych miejsc pracy w oparciu o posiadane zasoby przyrodniczo-krajobrazowe;
3. Rozwój infrastruktury służącej poprawie jakości życia mieszkańców, ochronie środowiska i wzrostowi gospodarczemu.

Cele operacyjne:

1. Społeczeństwo
 - 1.1 Poprawa jakości opieki i kształcenia dzieci i młodzieży oraz rozwój infrastruktury kulturalnej
 - 1.2 Rozwój oferty aktywnego wypoczynku mieszkańców;
 - 1.3 Zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej oraz usług społecznych dedykowanych osobom starszym i o specjalnych potrzebach;
2. Gospodarka:
 - 2.1 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy;
 - 2.2 Wzmacnianie znaczenia w gospodarce gminy turystyki i rekreacji wykorzystującej lokalnej zasoby kulturowe i przyrodnicze;
 - 2.3 Rozwój infrastruktury turystycznej;
3. Przestrzeń i środowisko
 - 3.1 Zapewnienie dostępu do sieci wodnokanalizacyjnej, gazowej oraz sieci szerokopasmowej;
 - 3.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego;
 - 3.3 Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego oraz adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.

Gmina Krzeszów nie opracowała projektu polityki publicznej, projektu programu służącego realizacji umowy partnerstwa, zatem na potrzeby realizacji I zmiany Studium nie przygotowuje się diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.

Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Obszar I zmiany Studium nie leży na terenie objętym wielkopowierzchniową formą ochrony przyrody. W terenie I zmiany nie ma również pomników przyrody. Teren objęty zmianą nie leży w Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, nie jest położony w pobliżu jej granicy oraz w żaden sposób nie będzie na nią oddziaływać, w związku z tym nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. W granicach omawianego terenu ani w bliskim sąsiedztwie nie występują takie formy ochrony jak: stanowisko dokumentacyjne, zespół przyrodniczo-krajobrazowy, użytek ekologiczny. Omawiany teren objęty opracowaniem nie ma szczególnie cennych walorów krajobrazowych, wymagających szczególnej ochrony.

1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Stan środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

1.1. Rzeźba terenu

Pod względem morfologicznym teren gminy położony jest wg J. Kondrackiego w obrębie Podprowincji **Kotlina Sandomierska** w dwu mezoregionach:

- **Dolinie Dolnego Sanu**
- **Płaskowyżu Tarnogrodzkiego.**

Dolina Dolnego Sanu tworzy szerokie obniżenie erozyjne rozciągające się między brzegiem Karpat a Niziną Nadwiślańską. San płynie doliną meandrując w obrębie terasy zalewowej I.

W dolinie wykształcił się system teras:

- terasa zalewowa I,
- terasa zalewowa II,
- terasa nadzalewowa.

Terasa zalewowa I rozciąga się wzdłuż koryta rzeki pasem o zróżnicowanej szerokości i niewielkim nachyleniu.

Terasa zalewowa II wyniesiona jest 5 – 7,5 m nad średni stan wody w rzece, jest płaska, łagodnie nachylona w kierunku północnym.

Terasa nadzalewowa rzeki San wznosi się 10 – 12,5 m nad średni stan wody w rzece. Powierzchnia jej jest płaska, lekko nachylona w kierunku północno – zachodnim. Dolina Sanu od wschodu graniczy z **Płaskowyżem Tarnogrodzkim** wznoszącym się na obszarze gminy na wysokości 177,0 – 230,0 m npm. Rzeźba tego regionu jest bardzo urozmaicona. Nachylenia są zróżnicowane i wynoszą od 5 do 20%.

W rejonie Krzeszowa ma miejsce bezpośredni kontakt wierzchowiny Płaskowyżu Tarnogrodzkiego z korytem rzeki San. Intensywna erozja spowodowała podcinanie krawędzi i uruchomienie procesów osuwiskowych. Czynne procesy erozyjne spowodowały powstanie w tym rejonie głębokich wąwozów o pionowych ścianach. Granica z tarasą nadzalewową jest niewyraźna, lokalnie nadbudowana jest przez wydmy, głównie paraboliczne lub wały wydmy. Powierzchnie płaskowyżu rozcinają doliny niewielkich prawobrzeżnych dopływów Sanu. Są to formy w postaci dolin nieckowatych, tylko w rejonie Krzeszowa – Kamionki w postaci wąwozów.

Niekorzystne warunki morfologiczne występują w obrębie terasy zalewowej I, starorzeczy, dolin dopływu Sanu, wąwozów, osuwisk, skarp naturalnych oraz zagłębień deflacyjnych.

Teren objęty I zmianą Studium jest płaski. Analiza spadków wykazuje, że blisko 90% powierzchni terenu ma nachylenie do 5°.

1.2. Budowa geologiczna

Gmina Krzeszów leży w obrębie jednostki tektonicznej zwanej Zapadliskiem Przedkarpackim, która wypełniona jest utworami trzeciorzędowymi, występującymi na głębokości do 20,0 m ppt. Miąższość utworów trzeciorzędowych wynosi od 600 – 1000 m. Wykształcone są one w postaci iłów krakowieckich. Na powierzchni łąy występują w rejonie osuwającej się skarpy w Krzeszowie – Kamionce. Utwory trzeciorzędowe przykryte są utworami czwartorzędowymi, wykazującymi duże zróżnicowanie litologiczne i genetyczne.

Oceniając grunty występujące w podłożu w granicach gminy pod względem ich przydatności do lokalizacji budownictwa, należy stwierdzić, że są one na ogół korzystne, nadają się do bezpośredniego posadowienia budynków (poza gruntami organicznymi, torfami i namułami organicznymi).

Na potrzeby wykonania dokumentacji pod poszerzenie cmentarza w Krzeszowie wykonano badanie hydrogeologiczne obejmujące działkę nr 471/3 o powierzchni ok. 1,23 ha. Z przeprowadzonych badań hydrogeologicznych wynika, iż podłoże na terenie opracowania jest jednorodne, nie uwarstwione i zbudowane z utworów pylasto-piaszczystych czwartorzędu.

1.3. Surowce mineralne i budowlane

Gmina Krzeszów jest uboga w kopaliny. Nie występują złoża surowców mineralnych. Jedynymi surowcami budowlanymi eksploatowanymi są piaski rzeczne w miejscowościach Łazów i Sigiełki.

Uwarunkowania wynikające z udokumentowania złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania węgla

Teren objęty zmianą, w granicach symbolu ZC, nie stanowi udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz udokumentowanych złóż kopalin podstawowych i pospolitych, w rozumieniu przepisów odrębnych.

Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

W obszarze objętym I zmianą Studium nie występują tereny i obszary górnicze ustanowione na podstawie przepisów odrębnych.

1.4. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Gmina położona jest w zlewni rzeki San, do którego doprowadzają wody powierzchniowe, bezimienne prawobrzeżne dopływy uchodzące do niego w rejonie Kamionki, Krzeszowa Dolnego, Sigiełek i Łazowa oraz prawobrzeżne w rejonie Koziarni – Konstancin.

San płynie wzdłuż zachodniej granicy gminy, a w rejonie Koziarni – Łazowa przez centralną część gminy, korytem o szerokości 60 – 160 m, wciętym 2,5 – 5,5 m w dno terasy zalewowej I. Wody Powierzchniowe do Sanu z terenu gminy doprowadzają niewielkie bezimienne dopływy. Tylko niektóre z nich wykształciły swoje doliny. Płyną one w całości lub znacznej części korytami zmeliorowanymi o szerokości do 1 m. Wody do nich doprowadza sieć rowów melioracyjnych.

W gminie Krzeszów znajduje się kilka zbiorników wodnych, głównie w dnach starorzeczy, wykorzystywanych do hodowli ryb.

Zgodnie z zatwierdzonym „Planem budowy zbiorników retencyjnych (C-9) na terenie gminy Krzeszów” trzy zbiorniki :

- Osada K – 3 – na północ od stadionu sportowego w sąsiedztwie Sanu zaopatrywany w wodę przez naturalne źródła,
- Kamionka K – 2 – na rzece Kamionce,,
- Krzeszów K – 1 – na cieku bez nazwy, powyżej kościoła.

Projektowane zbiorniki będą miały za cel podniesienie walorów krajobrazowych, regulację stosunków wodnych na terenach położonych powyżej zbiornika i będą pełniły funkcję retencyjną i rekreacyjną.

Obszar I zmiany Studium znajduje się na terenie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych San od Wisłoka do ujścia - RW20001222999. Ocena stanu wód powierzchniowych na podstawie kart charakterystyki JCWP.

- *Europejski kod JCWPd: RW20001222999 - San od Wisłoka do ujścia;*
- *Obszar dorzecza Wisły;*
- *Typ JCWP: Rwn - Wielka rzeka nizinna;*
- *Status JCWP: NAT – naturalna część wód*
- *Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)*
 - *Stan/potencjał ekologiczny umiarkowany stan ekologiczny:*
 - *Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny fitoplankton, makrobezkręgowce, ichtiofauna*
 - *Stan chemiczny stan chemiczny poniżej dobrego*
 - *Wskaźniki determinujące stan chemiczny benzo(a)piren, związki tributyllocyny; bromowane difenyloetery;*
- *Stan (ogólny) zły stan wód;*
- *Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona*
- *Główne źródło presji hydromorfologicznych: budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne*
- *Główne źródło presji chemicznych rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo*
- *Cel środowiskowy:*
 - *Stan/potencjał ekologiczny: Osiągnięcie dobrego stanu ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego San w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego San w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej)*
 - *Stan chemiczny: Osiągnięcie stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.*

Teren I zmiany Studium położony jest poza granicami stref ochronnych komunalnych ujęć wód powierzchniowych.

Źródła

W rejonie skarpy stanowiącej naturalną granicę między erozyjną doliną Sanu a Płaskowyżem Tarnogrodzkim występują naturalne źródła o wydajności 1 do 100 l/h.

Stan sanitarny wód

San prowadzi wody, wg klasyfikacji ogólnej, nie odpowiadające normom (NON), głównie ze względu na przekroczenia wskaźników bakteriologicznych. Według kryteriów fizykochemicznych rzeka prowadzi wody zaliczane do II klasy czystości, ze względu na zawartość BZT₅, P, CHZT, Mn N – NP2. Według klasyfikacji hydrobiologicznej wody Sanu zaliczane są do III klasy czystości wód.

Wody podziemne

Na terenie gminy występują dwa obszary hydrogeologiczne, różniące się warunkami występowania wód.

Obszar I obejmuje dolinę rzeki San w postaci wyerodowanej w łańcuch krakowieckich rynny wypełnionej piaszczysto – żwirowymi osadami rzecznyymi. Lokalnie powierzchnię piaszków przykrywają niewielkiej miąższości mady w wklądkami gruntów organicznych. Wody te zasilane są przez infiltrujące wody opadowe i rzeczne. Infiltracji wód sprzyja brak warstw nieprzepuszczalnych. Prawie cały obszar gminy został zaliczony do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 Dębica – Stalowa wola – Rzeszów, największego i najbardziej zasobnego zbiornika wód czwartorzędowych w rejonie Zapadliska Podkarpackiego. Podlega on szczególnej ochronie przed możliwością zanieczyszczenia jego wód podziemnych. W celu zabezpieczenia go przed ewentualnym zanieczyszczeniem, stworzona została strefa ochronna wokół zbiornika, w której będzie obowiązywał sposób zagospodarowania zgodnie z projektowanym zarządzeniem. Pozostała część gminy znajduje się w strefie ochronnej wokół tego zbiornika.

Według projektu strefy ochronnej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych wprowadzono następujące ograniczenia:

1. W strefie ochronnej wprowadza się zakazy związane z:
 - 1/ korzystaniem z wód powierzchniowych i podziemnych,
 - 2/ użytkowaniem gruntów,

- 3/ lokalizowaniem niektórych inwestycji
2. Wprowadza się następujące zakazy związane z korzystaniem z wód powierzchniowych i podziemnych:
- 1/ zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi i wód powierzchniowych na obszarze strefy ochronnej,
- 2/ zakaz budowy ujęć wód podziemnych dla celów nie związanych z zaopatrzeniem w wodę ludności lub produkcją żywności na obszarze strefy ochronnej
3. Wprowadza się następujące zakazy i ograniczenia związane z użytkowaniem gruntów:
- 1/ zakaz lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi oraz mogących pogorszyć stan środowiska na obszarach E i G; wykaz inwestycji wg & 2 i 3 Rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 13.05.1995 r. Dz.U. Nr 52, poz. 284.
4. Wprowadza się zakaz lokalizowania inwestycji szkodliwych dla środowiska wodnego lub mogących pogorszyć ten stan ze względu na wytwarzane przez nie ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady. W szczególności zabrania się:
- 1/ lokalizowania wysypisk odpadów niebezpiecznych i innych nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża substancji toksycznych lub innych szkodliwych dla środowiska,
- 2/ prowadzenia rurociągów transportujących substancje chemiczne mogące zanieczyścić wody,
- 3/ budowy baz paliw płynnych i obiektów przeładunku bez koniecznych zabezpieczeń, budowy autostrad bez koniecznych zabezpieczeń.

Na obszarze ochronnym nakazuje się:

- 1/ likwidację nielegalnych składowisk i wysypisk odpadów w terminie do 2 lat od wprowadzenia niniejszego zarządzenia,
- 2/ uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na obszarze strefy,
- 3/ stosowanie środków ochrony roślin, dla których czas połowicznego rozpadu w glebie jest zdecydowanie krótszy niż 6 miesięcy dla obszarów E, F, G,
- 4/ wprowadzenie monitoringu lokalnego jakości wód podziemnych zgodnie z projektem.

Obszar II obejmuje część gminy leżącej na Płaskowyżu Tarnogrodzkim, a szczególnie jego krawędziowym fragmencie.. Na nieprzepuszczalnych iłach miocenkich występują osady wodnolodowcowe o różnej wodoprzepuszczalności – nieciągłe i nierównomiernie uwarstwione.

Wody gruntowe poziomu czwartorzędowego gromadzą się na różnych głębokościach, tworząc lokalne, nieciągłe poziomy, związane wkładkami z piasków lub żwirów. Wody są mało wydajne.

Poziom wód gruntowych w postaci swobodnego zwierciadła, występuje na głębokości 0,5 do 6,0 m ppt w zależności od wyniesienia terenu nad poziom wody w rzece.

Wody w eksploatowanych studniach wykazują zanieczyszczenia związkami manganu oraz zanieczyszczenie bakteriologiczne i wymagają uzdatniania i dezynfekcji.

Znacznie gorszy stan sanitarny wykazują wody w płytkich studniach kopanych, ze względu na brak warstwy izolacyjnej zatrzymującej zanieczyszczenia infiltrujące z wodami opadowymi z bezpośredniego sąsiedztwa tych studni.

Teren objęty I zmianą Studium usytuowany jest w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych Nr 120 i 136 (na podstawie podziału obszaru Polski na 174 części wód podziemnych). Ocena stanu wód podziemnych na podstawie kart charakterystyki JCWPd opisuje tabela nr 1. Obszar I zmiany znajduje się poza Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych.

Tab.1. Jednolite części wód podziemnych JCWPd na obszarze opracowania

Europejski kod JCWPd	Numer JCWPd	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Obszar dorzecza	Region wodny	Ocena stanu według Rozporządzenia MGiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)				Stan (ogólny)
					Skład chemiczny	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	
GW2000120	120	RZGW w Rzeszowie, Zarząd Zlewni w Stalowej Woli	obszar dorzecza Wisły	region wodny Górnej-Wschodniej Wisły	dobry	dobry	dobry	niezagrożona	dobry
GW2000136	136	RZGW w Rzeszowie, Zarząd Zlewni w Stalowej Woli i Przemysłu	obszar dorzecza Wisły	region wodny Górnej-Wschodniej Wisły	dobry	dobry	dobry	niezagrożona	dobry

Stan sanitarny wód podziemnych

Wody czwartorzędowe w rejonie ujęcia komunalnego w Koziarni wykazują duże zanieczyszczenie bakteriologiczne i fizykochemiczne, przekraczając dopuszczalną zawartość żelaza i manganu oraz siarkowodoru. Przystosowanie ich wymaga skomplikowanego procesu uzdatniania i odkażania.

Natomiast woda w ujęciu w Łazowie odpowiada wymogom stawianym wodzie pitnej, zarówno pod względem fizycznym jak i bakteriologicznym.

Znacznie gorsze wyniki wykazują wody w płytkich studniach kopanych, ze względu na brak warstwy izolacyjnej, zatrzymującej zanieczyszczenia, które infiltrują z wodami z bezpośredniego sąsiedztwa tych studni.

Na terenie I zmiany Studium, do głębokości wykonanych badań hydrogeologicznych na potrzeby poszerzenia cmentarza, tj. 3 m p.p.t, zwierciadła wody nie nawiercono. Mapa hydrogeologiczna Polski wskazuje, że na tym terenie należy spodziewać się zwierciadła wody na głębokości ok. 20 m p.p.t. Badany teren spełnia warunki lokalizacyjne terenów dla cmentarzy, wynikające z przepisów odrębnych. Strefa bakteriologiczna, przy przyjęciu najbardziej niekorzystnych wartości do obliczeń, wynosi 72 m, zatem nie przekracza wielkości strefy ochronnej 150 metrów od granic cmentarza.

1.5 Gleby

W obrębie doliny Sanu z osadów aluwialnych współczesnych teras akumulacyjnych powstały mady, które w zależności od stadium rozwoju procesu glebotwórczego dzielimy na

- Mady początkowego stadium rozwoju,
- Mady brunatne
- Mady czarnoziemne

Mady początkowego stadium rozwoju występują w obrębie terasy zalewowej I i w niżej położonych fragmentach terasy zalewowej II, podlegającym procesom namulania podczas powodzi. Znajdują się one najczęściej pod trwałymi użytkami zielonymi.

Mady brunatne występują na nieco wyższych fragmentach terasy zalewowej II, rzadko zalewanej wysokimi wodami Sanu. Poziom próchniczny jest w glebach tego typu dobrze wykształcony, o miąższości 20 – 30 i więcej centymetrów. Poniżej występuje poziom brunatnienia lub dobrze wykształcony poziom przejściowy. Gleby te w większości mają korzystny dla rolnictwa układ stosunków wodnych.

Mady czarnoziemne występują w obrębie szerszych odcinków dolin rzecznych. Miąższość poziomu próchnicznego waha się w granicach 25 – 50 cm. Przeważają mady czarnoziemne lekkie i średnie ciężkie do uprawy

Wymienione wyżej gleby wykazują dobry lub średni stopień kultury rolnej. Są one zasobne w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe.

Są to gleby zaliczane od II – IV klas gleb mineralnych i II – III klasy łąk i pastwisk i powinny podlegać szczególnej ochronie przed przeznaczeniem ich na cele nierolnicze.

W obrębie terasy nadzalewowej rzeki San oraz Płaskowyżu Tarnogrodzkiego występują między innymi:

- gleby brunatne kwaśne,
- gleby brunatne wylugowane,
- gleby pseudobielicowe,
- czarne ziemie,
- gleby torfowe i murszowo – torfowe.

Gleby brunatne kwaśne posiadają poziom próchniczny od 18 – 25 cm. Poniżej występuje poziom przejściowy do 40 cm. Są one ubogie w niezbędne dla roślin składniki pokarmowe.

Gleby brunatne wylugowane pod względem budowy morfologicznej profilu glebowego są podobne do gleb brunatnych właściwych, ale różnią się od nich właściwościami chemicznymi i fizykochemicznymi. Miąższość warstwy próchnicznej waha się od 18 do 25 cm.

Gleby pseudobielicowe wykształciły się z piasków gliniastych, pyłów i glin pochodzenia rzeczno. W glebach tych bezpośrednio pod poziomem próchnicznym występuje poziom przemycia (z reguły szczątkowy). Miąższość poziomu próchnicznego jest często równa warstwie ornej. Są to gleby kwaśne i bardzo kwaśne, ubogie w składniki pokarmowe.

Czarne ziemie powstały z niewielkich płatów, związanych z lokalnymi obniżeniami terenu. Gleby te mają dobrze wykształcony poziom próchniczny o znacznej miąższości i dużej zawartości substancji organicznych.

Gleby torfowe i murszowo – torfowe powstały w miejscach nadmiernie uwilgoconych co sprzyja procesom torfowiskowym. Głębokość tych gleb jest zróżnicowana i waha się od 4,0 do 2,0 m. Odczyn gleb torfowych i murszowo – torfowych jest lekko kwaśny lub zbliżony do obojętnego. Są one przeważnie ubogie w przyswajalny fosfor i potas. Gleby te są objęte szczególną ochroną przed zmianą użytkowania (zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.02.1995 r).

Na podstawie przeprowadzonych badań na potrzeby I zmiany Studium wydzielono następujące warwy geotechniczne:

Grunty rodzime – spoiste, mineralne:

- Warstwa geotechniczna Ia – zaliczono do niej pyły piaszczyste na pograniczu piasków pylastych, plastyczne. Grunty te, w otworach: O-12, O-13 i O-14 nawiercono pod warstwą gleb pylastych na głębokości od ok. 0,5 do ok. 0,8 m p.p.t. Stwierdzona miąższość gruntów warstwy geotechnicznej Ia wynosi od ok. 0,4 do ok. 1,0 m.*
- Warstwa geotechniczna Ib – zaliczono do niej pyły piaszczyste na pograniczu piasków pylastych, twardoplastyczne. Grunty te, w większości otworów nawiercono pod warstwą gleb pylastych na głębokości od ok. 0,3 do ok. 0,7 m p.p.t. Stwierdzona miąższość gruntów warstwy geotechnicznej Ib wynosi od ok. 2,3 do ok. 2,7 m. Do głębokości wykonanych badań gruntów tych nie przewiercono.*

Dla stwierdzonych gruntów występujących na terenie badań określono metodami polowymi zawartość węglanu wapnia oraz odczyn pH. Zawartość węglanu wapnia w pobranych próbkach nie przekracza 1%. W pobranych próbkach przy pomocy kwasomierza glebowego oznaczono wartość pH. Na podstawie wyników badań, należy stwierdzić, że przebadane próbki wykazują pH obojętne, mieszczące się w granicach $6,9 \div 7,1$. W granicach opracowania występują gleby zaliczane do III i IIIa klasy bonitacyjnej. Rzędne wyznaczonego terenu przeznaczonego do zmiany zagospodarowania wynoszą od około 223 do około 229 m n.p.m

1.5. Szata roślinna

Obszar gminy odznacza się przewagą zbiorowisk antropogenicznych i półnaturalnych użytkowanych przez człowieka jako pola, łąki i pastwiska. Zbiorowiska te zajmują 82% powierzchni gminy.

Zbiorowiska leśne

Występują w gminie w jej wschodniej części, w postaci małych kompleksów (5,3% powierzchni). Głównymi zbiorowiskami leśnymi jest zespół boru suchego, porastające głównie suche i ciepłe stoki południowe. W drzewostanie dominują sosna z brzozą brodawkową. Lasy występujące w gminie Krzeszów stanowią własność prywatną i państwową. Lasy Państwowe zarządzane przez Nadleśnictwo Rudnik, stanowią niewielkie enklawy w sąsiedztwie lasów prywatnych.

Lasy prywatne są niewielkiej powierzchni, przeważnie monokulturowe, głównie sosnowe, młode i źle utrzymane.

Zespoły łąkowe

Z półnaturalnych zbiorowisk nieleśnych najczęściej spotykane są zespoły łąkowe i pastwiskowe oraz murawy piaszczyste i fragmenty muraw o charakterze kserotermicznym. Zespoły żyznych łąk spotykane są w dolinach rzek.

Zespoły synantropijne

Roślinność ta rozwija się w siedliskach, dwójakiego rodzaju: jako roślinność segetalna, towarzysząca uprawom zbożowym i okopowym oraz roślinność ruderalna, towarzysząca osiedlom ludzkim, drogowym, zakładom przemysłowym i wyrobiskom poeksploatacyjnym.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Krzeszów według rejestru wojewódzkiego podlegają ochronie pomnikowej dwa drzewa rosnące na cmentarzu w Krzeszowie. Zieleń porastająca skarpy wzgórza „Rotunda” i skarpy wzdłuż ul. Kościelnej znajduje się pod ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Krzeszów użytki ekologiczne znajdują się na zarastających starorzeczach rzeki San. Odznaczają się one bogactwem roślinności wodnej, szuwarowej oraz terenów podmokłych.

1.7. Warunki klimatyczne

Wg Eugeniusza Romera rejon Krzeszowa położony jest w Krainie Sandomierskiej należącej do Klimatów Podkarpackich Nizin i Kotlin. Klimaty tego typu charakteryzują się surowymi zimami i ciepłymi latami. Opady średnie roczne są większe niż na obszarach nizinnych Polski. Przeważają wiatry z zachodniej połowy horyzontu z przewagą kierunku zachodniego. Badany teren należy do najcieplejszych obszarów w Polsce, co znajduje wyraz w wysokich średnich temperaturach powietrza. Widać to szczególnie w bardzo ciepłym lecie, w czasie którego średnia temperatura przekracza 17⁰ C, a w lipcu nawet 18,5⁰ C.

W ciągu roku największe sumy opadów notuje się latem z maksimum w lipcu, natomiast najmniejsze zimą. Na okres wegetacyjny przypada średnio 432 mm opadu co stanowi około 65% sumy rocznej (ok. 670 mm rocznie). Okres z pokrywą śnieżną trwa

średnio 60 dni. W rejonie Krzeszowa najczęściej wiatrów wieje z kierunków zachodniego i południowo – zachodniego.

Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Tuż przy południowej granicy obszaru I zmiany Studium, znajduje się osuwisko aktywne okresowo, zarejestrowane w bazie SOPO pod nr 76743 oraz osuwisko nieaktywne. W analizowanym obszarze nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi.

Uwarunkowania wynikające z występowania wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej i zagrożenia powodziowego

Na terenie I zmiany Studium nie ma wałów przeciwpowodziowych jak również innych obiektów i urządzeń służących ochronie przed powodzią. Teren zmiany znajduje się poza obszarem szczególnego zagrożenia powodziowego oraz poza obszarem zagrożonym podtopieniami.

2. ŚRODOWISKO KULTUROWE

Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

2.1. Historyczne aspekty rozwoju gminy

Ważną rolę w rozwoju osadnictwa odegrał średniowieczny szlak handlowy, który prowadził wzdłuż Sanu, wschodnim krajem Puszczy Sandomierskiej z Krakowa aż do Sandomierza. Wzdłuż tego szlaku powstawały m.in. Krzeszów, Nisko i Leżajsk.

Na początku XIII w. , po ustabilizowaniu się granicy polsko – ruskiej, która przebiegała w sąsiedztwie dzisiejszego Rudnika, przekraczała San i kierowała się ku Tanwi, Krzeszów pozostawał w granicach Rusi. Częsta zmiana granicy zdecydowała o tym, że był to teren słabo zaludniony. Dopiero po przyłączeniu tych terenów , przez Kazimierza Wielkiego do Korony Polskiej (po 1340 r.), nastąpił wzmożony ruch osadniczy.

W okresie staropolskim, Krzeszów wchodził w skład Ziemi Przemyskiej i Województwa Ruskiego. Stanowił centrum Królewszczyny jako siedziba starostwa niegrodowego. W okresie przedlokacyjnym, Krzeszów składał się z zamku i osady na wzgórzu, na którym znajdował się kościół katolicki. Na sąsiednim wzniesieniu istniała druga osada – ruska, która także posiadała swoją świątynię. Cerkiew krzeszowska była

wzmiankowana po raz pierwszy w 1515 r. W 1390 r. kancelaria króla Władysława Jagiełły wystawiła dokument, w którym występuje miejscowość „Crzeszow „.

W XIV lub początku XV w. powstała miejscowość Kustrawa. Kamionka jest wzmiankowana w 1580 r.

W 1580 r. starostwo, w dzierżawę, otrzymał Jan Zamoyski. Oprócz Krzeszowa, w dożywocie, otrzymał Kulno, Wolę Kulińską, Biszczce, Korchów, Księżopol, Bukowinę oraz Kamionkę. W 1588 r. Krzeszów wraz z okolicami włączono w skład ordynacji Zamoyskich.

Nowy rozdział w historii Krzeszowa otworzył przywilej lokacyjny. W 1641r. Katarzyna Zamoyska uzyskała od króla Władysława IV przywilej nadający Krzeszowowi prawa miejskie magdeburskie oraz zezwolenie na targ i dwa jarmarki. Miasto zostało rozmieszczone na obszarze równinnym. Rynek, w kształcie prostokąta mierzył 200 x 250 m. W rynku ulokowano siedziby rady miejskiej i handlowe. Do rynku, od północy prowadziły trzy drogi, od wschodu jedna (od zamku), od południa trzy (skrajna od bastionów i dzielnicy żydowskiej) a od zachodu jedna, która biegła od rzeki z portu i magazynu.

Pod koniec XVI w. powstała w Krzeszowie osada żydowska z synagogą.

W końcu XVII w. miasto zaczęło się rozbudowywać. W rejonie dzisiejszej ul. Pocztowej oraz Ogrodowej powstały nowe siedliska. Następnie przeznaczono pod zabudowę tereny przy trakcie ulanowskim oraz wzdłuż skarpy kościelnej. Z tego okresu pochodzą pierwsze wzmianki opisujące zabudowę Krzeszowa.

W 1782 r. wybudowano nowy kościół drewniany, na planie litery T (fundacji Zamoyskich – remontowany w latach 1898 r. i 1920 r.). Obok kościoła stoi obecnie dzwonnica, kapliczka z grobowcem, plebania, wikařówka oraz dwa nagrobki z 1823 i 1825 r. Na wschód od kościoła zlokalizowano cmentarz.

Na północ od rynku, na jednym ze wzgórz, usytuowano kirkut – obecnie porządkowany. Zachowało się na nim wiele nagrobków z okresu od XVIII w. do lat 30-tych XX w.

W Inwentarzu z 1772 r. wymieniono Krzeszów (z przedmieściami Krzeszów Dolny), Podolszynkę, Bystre, Kamionkę. W 1799 r. wymieniono osady: Krzeszów, Bystre, Kamionkę, Krzeszów Górny i Dolny.

Po pierwszym rozbiórze Polski (1772 r.), Krzeszów został włączony do zaboru austriackiego, do cyrkułu bełzkiego z siedzibą w Zamościu. W 1776 r. zaliczono Krzeszów do cyrkułu tomaszowskiego by w 1782 r. włączyć go na powrót do Zamościa.

W 1785 r., w Krzeszowie, oprócz ratusza z czterema domkami, istniała szkoła żydowska, 4 domy zajezdne.

W latach 1809 – 1815, Krzeszów znalazł się w granicach Księstwa Warszawskiego. Po 1815 r. Krzeszów i okolice włączono do zaboru rosyjskiego. Wtedy to nastąpił upadek życia miejskiego w Krzeszowie. Dopiero w pierwszej połowie XIX w. zanotowano wzmożony ruch budowlany (wybudowano dom szyprowski, spichlerz murowany oraz domy dominalne). Powstała szkoła (1819 r.), a w 1861 r. uruchomiono pocztę.

W 1869 r. Krzeszów utracił prawa miejskie. W 1883 r. wybudowano cerkiew którą rozebrano po 1920 r.

Przed II wojną światową Krzeszów i okolice wchodziły w skład powiatu biłgorajskiego. W 1956 r. Krzeszów został przyłączony do powiatu leżajskiego woj. rzeszowskiego.

2.2. Obszary i obiekty prawnie chronione

Ochroną konserwatorską na terenie gminy Krzeszów należy objąć wszystkie elementy charakterystyczne dla zespołów zabudowy miejskiej i wiejskiej oraz związanych z nimi elementów krajobrazu naturalnego, a w tym :

- zachowane zabytkowe zespoły kościelne,
- zachowane zabytkowe zespoły folwarczne,
- układy ruralistyczne (układy przestrzenne),
- krajobraz kulturowy (w tym charakter zabudowy) i elementy dopełniające go, tj. kapliczki, figury, pomniki, cmentarze, tereny zieleni urządzonej,
- stanowiska archeologiczne,
- obszar chronionego krajobrazu oraz elementy krajobrazu naturalnego.

Ochroną konserwatorską obejmuje się również obiekty ujęte w wykazie zabytków architektury gminy Krzeszów; cmentarze, tereny z punktami i ciągami widokowymi, układy ruralistyczne oraz stanowiska archeologiczne.

Utrzymanie obiektu zabytkowego w należyтым stanie wynika z Ustawy o ochronie dóbr kultury z dnia 15 lutego 1962 r. (Dz.U. Nr 10 poz. 48)

Na terenie gminy wyznaczono następujące rodzaje stref ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A” – pełnej ochrony konserwatorskiej

Strefa ta obejmuje obszary szczególnie wartościowe pod względem historycznym, o dobrze zachowanej jednorodnej strukturze układu przestrzennego i związanego z nim integralnie terenu i krajobrazu wraz z obiektami zabytkowymi. Dominujące w nim elementy kompozycji przestrzennej obrazują czytelnie pochodzenie zespołu zarówno pod względem rozplanowania, jak i zabudowy. W tej strefie zakłada się bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich, które zmierzają do zachowania istniejącej struktury zabytkowej oraz najpełniejszej rewaloryzacji historycznego założenia.

Strefa A – 1

Obejmuje zabytkowy układ staromiejski „miasta „ Krzeszowa oraz zespół zabudowy miejskiej, wpisany do rejestru zabytków. Ochroną konserwatorską obejmuje się: tereny osadnictwa przedlokacyjnego (wzgórze zamkowe i kościelne) oraz miasto lokacyjne.

Na historyczny układ przestrzenny „miasta” składa się : plac rynkowy przylegający od zachodu do nabrzeży Sanu, a od wschodu do historycznego traktu komunikacyjnego Leżajsk – Nisko – Sandomierz, sprzężony z usytuowanym w północno – wschodniej części miasta wzgórzem zamkowym tzw. „Rotundą” oraz wzgórzem kościelnym z drewnianym kościołem i dzwonnica.

Układ staromiejski, rozplanowany na rzucie prostokąta o wymiarach ok. 200 x 250 m, rozciągnięty jest na osi wschód – zachód. Obecna zabudowa Krzeszowa , w przeważającej większości, pochodzi z końca XIX i początku XX w.

Plac rynkowy i ulice przyrynkowe uległy dużym przekształceniom w okresie powojennym. Zabudowa pierzei rynkowych jest zwarta oraz wolno stojąca, murowana i drewniana, w przeważającej części parterowa, wybudowana w okresie początkowym XX w. – okres międzywojenny. Zabudowa rynkowa zachowała się najlepiej w pierzei zachodniej i południowej. W pierzei północnej i wschodniej uległa degradacji. W miejsce drewnianych domów wybudowano szereg murowanych, piętrowych budynków mieszkalnych krytych

stropodachami. Plac rynkowy został podzielony w części wschodniej poprzez wprowadzenie kwater zieleni oraz zmiany w układzie komunikacyjnym.

W strefie tej :

- należy dążyć do odtworzenia pierwotnego układu placu rynkowego i przywrócenia mu reprezentacyjnej i handlowej funkcji,
- należy zachować istniejący charakter zabudowy rynkowej oraz jej zróżnicowania szczególnie w zakresie wysokości budynków,
- dopuszcza się możliwość adaptacji poddaszy na cele mieszkaniowe,
- wyklucza się możliwość licowania ścian budynków okładziną PCV typu siding,
- odnośnie obiektów zabytkowych zlokalizowanych przy ulicach przyrynkowych, wyszczególnionych w Spisie Zabytków, obowiązują wytyczne jak dla zabudowy rynku,
- w ulicach przyrynkowych zaleca się utrzymanie istniejącego charakteru zabudowy z niewielkim ogrodem na zapleczu. Nie wskazane jest wprowadzenie drugiej linii zabudowy,
- należy bezwzględnie zachować układ zabudowy i układ komunikacyjny wzgórza kościelnego,
- nie zaleca się wprowadzania nowej zabudowy kubaturowej na terenie wzgórza kościelnego,
- zachować w obecnej formie i remontować zabytkowe drewniane budynki : kościoła parafialnego, plebani, dzwonnicy, wikarówki i kaplicy,
- należy uporządkować skarpę po zachodniej stronie wzgórza kościelnego,
- na terenie wzgórza zamkowego tzw. „Rotunda”:
 - wprowadza się zakaz zabudowy kubaturowej,
 - wymagane jest zachowanie historycznego układu komunikacyjnego,
 - należy przeprowadzić badania archeologiczne i odsłonić pozostałości zamku obronnego,
 - zaleca się takie ukształtowanie zieleni, które pozwoli na odsłonięcie widoku na Krzeszów, dolinę Sanu oraz wzgórze kościelne.

Strefa A – 2

Strefa ta obejmuje:

- teren cmentarza żydowskiego w Krzeszowie - wpisanego do rejestru zabytków decyzją A-467 z dn. 08.06.1992 r.. Kirkut założony został w XVII wieku. Zachowało się na nim wiele nagrobków z okresu od XVIII w. do lat 30-tych XX w. Cmentarz usytuowany jest malowniczo na wzgórzu nad Sanem, na północny – zachód od miasta.
- zabytkowy układ staromiejski oraz zespół zabudowy miejskiej - wpisany do rejestru zabytków decyzją A-254 z dnia 18.04.1984 r.,
- wzgórze kościelne - wpisane do rejestru zabytków decyzją A-274 z dn. 06.09.1983 r.

Strefa „B” - ochrony zachowanych elementów zabytkowych.

Strefa ta obejmuje tereny, na których położone są zabytkowe zespoły zabudowy o zróżnicowanej wartości kulturowej oraz obszary usytuowane w sąsiedztwie zabytkowych założeń objętych strefą pełnej ochrony konserwatorskiej, z zabudową o wartościach kulturowych, która częściowo uległa likwidacji lub zniekształceniu, a znajdujące się na tym terenie obiekty współczesne nadają mu zróżnicowany charakter.

W strefie tej obowiązuje wymóg zachowania istniejących elementów o wartościach kulturowych i dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji. Działania te należy uzgadniać ze Służbą konserwatorską.

Strefa B – 1

Obejmuje teren Krzeszowa (wpisany do rej. zabytków decyzją A – 254 z dn. 18.04.1984 r.) przylegający od południa, wschodu i zachodu do zespołu staromiejskiego miasta oznaczonego strefą A – 1.

Strefa ta obejmuje następujące układy przestrzenne miasta:

- układ przestrzenny położony w zachodniej części Krzeszowa (ul. Tarnogrodzka, Wzgórze – Cerkiewne dawna osada ruska, teren cmentarza katolickiego).

Na obszarze tym zlokalizowane jest wzgórze cerkiewne usytuowane naprzeciw wzgórza kościelnego. Pozostałości dawnego zagospodarowania terenu to zanikający układ drożny. Na obszarze tym wymagane jest prowadzenie nadzoru archeologicznego podczas wykonywania prac ziemnych.

W obrębie strefy znajduje się cmentarz katolicki usytuowany na wzgórzu na wschód od zespołu kościelnego. Na cmentarzu znajduje się szereg zabytkowych nagrobków z końca XIX w. i początku XX w. oraz rośnie spora ilość starodrzewia, które zaleca się zachować.

Szczególnie atrakcyjne jest malownicze położenie cmentarza na wzgórzu i rozciągające się z niego widoki na Krzeszów i dolinę Sanu.

Najciekawszy pod względem historycznym i zabytkowym jest budynek dawnego nadleśnictwa (widoczny na planie katastralnym z 1851 r.) oraz wiele okazów starodrzewia pozostałości po dawnym założeniu parkowym.

Na terenie tym :

- ochronie podlega układ drożny, naturalny przebieg cieków wodnych, ukształtowanie wzgórz i porastająca je zieleń,
 - wszystkie obiekty objęte ochroną konserwatorską należy utrzymać w dotychczasowej formie z możliwością prowadzenia prac modernizacyjnych,
 - należy zachować historyczne rozplanowanie i naturalne ukształtowanie terenu,
 - należy utrzymać na tym obszarze niską intensywność zabudowy,
 - nie powinno wprowadzać się drugiej linii zabudowy na tyłach działek usytuowanych przy drodze.
- układ przestrzenny południowo – zachodniej części Krzeszowa obejmujący : wysoki brzeg Sanu ze wzgórzami – punktami widokowymi na kotlinę Sandomierską oraz fragmenty teras zalewowej i nadzalewowej, kirkut Żydowski.

Obszar ten w części południowej posiada charakter przedmieścia z zabudową mieszkaniową wzdłuż ulic. Część północno – zachodnia to teren posiadający duże walory krajobrazowe i przyrodnicze – fragmenty terasy zalewowej i nadzalewowej oraz wysoki brzeg Sanu ze wzgórzami. Na jednym z wzgórz znajduje się stary kirkut żydowski.

Strefa „K” – ochrony krajobrazu kulturowego

Strefa ta obejmuje obszary, bezpośrednio związane z układem historycznym, znajdujące się w jego otoczeniu. Działalność konserwatorska w tej strefie winna zmierzać do zachowania bądź częściowego odtworzenia elementów krajobrazu urządzonego.

Zabrania się lokalizacji obiektów o dużej kubaturze, funkcji szkodliwej dla środowiska z tradycyjną zabudową i naturalnym otoczeniem. Nowa zabudowa winna być lokalizowana na historycznie zagospodarowanym terenie, zgodnie z wytycznymi do ochrony układów ruralistycznych.

Winna być zachowana naturalna rzeźba terenu z ukształtowanymi jarami, wąwozami w których często płyną ciekі wodne oraz naturalne zadrzewienie wąwozów i wzdłuż cieków wodnych. Szczególnie ciekawe obszary historycznej zabudowy wkomponowanej w naturalny krajobraz należy chronić przed przekształceniami oraz wykorzystać pod działalność turystyczną – wypoczynkową.

Obiekty kubaturowe o dużej powierzchni zabudowy powyżej 180 m² oraz wysokości pow. 8,5 m do szczytu kalenicy należy uzgodnić ze Służbami konserwatorskimi.

Na terenie gminy Krzeszów wyznacza się następujące obszary ochrony krajobrazu:

Strefa K – 1

Obejmuje obszar otaczający zespół staromiejski Krzeszowa.

Granica strefy : od północy wzdłuż dróg polnych i dróg Krzeszów – Kamionka, Krzeszów – Podolszynka Plebańska, od wschodu wzdłuż drogi łączącej Podolszynkę Plebańską z Kustrawą, od południa wzdłuż ciekі wodnego dopływu Sanu, od zachodu wzdłużbiegu Sanu.

Strefa K – 2

Obejmuje teren wsi Kustrawa.

Granice strefy : od północy po granicy gminy, od zachodu wzdłuż drogi Kustrawa – Bystre, od wschodu wzdłuż drogi Podolszynka Plebańska – Bystre.

Strefa K – 3

Obejmuje tereny wsi Bystre, Sigielki i Lazów oraz dolinę Sanu i tereny nadrzeczne.

Granice strefy : na zachodzie po granicy gminy, na północy po granicy gminy i wzdłuż drogi Krzeszów Górny – Bystre oraz dróg polnych i dopływu Sanu, na wschodzie wzdłuż biegu Sanu, na południu wzdłuż biegu Sanu i po granicy gminy.

Strefa K – 4

Obejmuje tereny wsi Konstantynów, Kolonia Koziarnia, Koziarnia oraz dolinę Sanu i tereny nadbrzeżne.

Granice strefy: od południa, zachodu po granicy gminy, od północy wzdłuż biegu Sanu. Z drogi wiejskiej w Kolonii Koziarni rozciągają się szczególnie piękne widoki na Krzeszów, dolinę Sanu i wzgórz nadsańskie.

Strefa K – 5

Obejmuje tereny zabudowane i nadrzeczne wsi Kamionka wraz z przysiółkami : Kamionka Górna i Kolonia.

Granice strefy: od zachodu po linii lasu, od północy po granicy gminy, od zachodu wzdłuż biegu Sanu, od południa wzdłuż dróg polnych i drogi Kamionka Dolna – Podolszynka Ordynacka od wschodu.

Na wyznaczonych obszarach ochronie podlegają :

- układy przestrzenne zabudowy wsi,
- układ drożny i ciągi piesze,
- ukształtowanie terenu – ciek wodny, skarpy, zieleń,
- układ działek siedliskowych.

Strefa OW – obserwacji archeologicznej

W strefie tej znajdują się tereny występowania reliktywów archeologicznych. Na obszarze tym wszelka działalność inwestycyjna musi być prowadzona pod nadzorem archeologiczno – konserwatorskim. W przypadku prowadzenia prac ziemnych wymagane jest wykonanie badań sondażowych lub nadzorów archeologicznych.

Strefę obserwacji archeologicznej wyznacza się dla następujących terenów :

Strefa OW – 1

Teren lokalizacji dworu obronnego we wsi Kamionka z zachowanymi reliktywami uformowań ziemnych. Na obszarze strefy wymagane jest prowadzenie nadzoru archeologicznego podczas wykonywania prac ziemnych. Zaleca się prowadzenie prac badawczych i wykopaliskowych.

Punkty, osie i ciągi widokowe

Ustala się 23 punkty, osie i ciągi widokowe. W ich zasięgu nie należy wprowadzać nowej zabudowy poza istniejącym zainwestowaniem oraz nasadzeń wysokimi drzewami i krzewami mogącymi przysłonić wgląd na zabytkowe obszary, obiekty i panoramy widokowe.

Poza obszarem już zainwestowanym na dalszym planie widokowym wyjątkowo dopuszcza się możliwość lokalizacji obiektów parterowych , o małej kubaturze. Budynki

o dużej powierzchni zabudowy (powyżej 150 m²) oraz wysokości ponad 7,5 m nad poziomem terenu wymagają uzgodnienia ze Służbą Ochrony Zabytków.

Do najważniejszych obiektów widokowych należą :

1. Ciąg widokowy z drogi Krzeszów – Kamionka Dolana na zabudowę Kamionki.
2. Punkt widokowy ze wzgórz nad Sanem na dolinę Sanu,
3. Punkt widokowy ze wzgórza przy drodze Kamionka na zabudowę Krzeszowa i dolinę Sanu,
4. Oś widokowa ze skrzyżowania dróg z Krzeszowa na Kamionkę i Podolszynkę Ordynacką na kościół w Krzeszowie.
5. Ciąg widokowy z drogi wiejskiej w północnej części wsi Kopki na dolinę Sanu,
6. Punkt widokowy z mostu na Sanie na zabudowę Krzeszowa,
7. Punkt widokowy z cmentarza parafialnego na wzgórze kościelne i panoramę Krzeszowa,
8. Ciąg widokowy z drogi w Koloni Koziarni na Krzeszów i dolinę Sanu,
9. Oś widokowa ze skrzyżowania dróg Krzeszów – Konstantynów – Koziarnia na wzgórze kościelne,
10. Oś widokowa z ulicy Kościelnej na wzgórze kościelne.

Układy ruralistyczne wraz z zabudową, kapliczkami, figurami, pomnikami.

Układy ruralistyczne obejmują historyczne układy planistyczne wsi. Na obszarach tych nowa zabudowa może być lokalizowana. Wskazane jest maksymalne zachowanie istniejących już układów działek bez dalszego ich dzielenia. Wytyczne do nowej zabudowy oraz remontów istniejącej powinny uwzględniać następujące wymogi konserwatorskie:

- nowe obiekty parterowe o rzucie wydłużonego prostokąta winny bryła, wysokością, nawiązywać do historycznych rozwiązań architektonicznych,
- zaleca się utrzymanie istniejącej drewnianej zabudowy, kwalifikującej się do zachowania ze względu na stan techniczny, poprzez remont i adaptacje dla współczesnych potrzeb,
- wymagane jest pozostawienie niezabudowanych tzw. na wsi usytuowanych wzdłuż dolin rzecznych zlokalizowanych przeważnie w środkowej części wsi. Tereny te pozostały do naszych czasów niezabudowane z uwagi na ich zalewowy charakter,

Ochroną należy objąć kapliczki i krzyże przydrożne, które posiadają duże walory artystyczne i historyczne. Istnieje konieczność uzgadniania remontów zabytkowych

kapliczek, figur, krzyży i pomników z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, aby poprzez niewłaściwe pod względem konserwatorskim działania, nie doprowadzić do niszczenia lub

Z ochrony konserwatorskiej a figurujące w „Spisie Zabytków Architektury Gminy Krzeszów”, również podlegają ochronie konserwatorskiej. Stąd wszelkie prace remontowo – budowlane związane z ich rozbudową, nadbudową, modernizacją, adaptacją i zmianą przeznaczenia winny być poprzedzone zgodą na nie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wskazane jest też ochrona tradycyjnej drewnianej zabudowy wiejskiej, tak mieszkalnej jak i gospodarczej, szczególnie będącej w dobrym stanie technicznym i położonej w strefach ochrony układów ruralistycznych.

Cmentarze – wytyczne konserwatorskie

Konieczne jest objęcie ochroną konserwatorską całych cmentarzy oraz wybranych kwater, posiadających nagrobki o wartościach artystycznych, historycznych, kaplice grobowe oraz starodrzew, jako wyodrębniona zabytkowa część. Dążyć należy do zachowania dawnego układu przestrzennego cmentarzy. Szczególną ochroną na terenie gminy należy objąć cmentarz oraz kirkut w Krzeszowie.

Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie objętym I zmianą Studium nie znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków ani gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

Dla terenów znajdujących się w granicach Gminy Krzeszów nie został przeprowadzony audyt krajobrazowy w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów odrębnych.

3. SYTUACJA SPOŁECZNA

3.1 Demografia

Zmiany liczby i rozmieszczenia ludności

Gmina Krzeszów na koniec 1999r. liczyła 4 285 mieszkańców w tym 2 118 mężczyzn i 2 167 kobiet. Gmina należy do najmniej ludnych gmin wiejskich powiatu niżańskiego.

Tab. 4.2. Ludność według gmin w powiecie niżańskim w 1999 r.

Wyszczególnienie	Ludność				Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn
	ogółem	mężczyźni	kobiety	na 1 km ²	
powiat niżański	67 187	33 569	33 618	86	100,1
<u>miasta</u>					
Nisko	15 742	7 815	7 927	258	101,4
Rudnik nad Sanem	6 846	3 298	3 548	189	107,6
Ulałów	1 430	708	722	177	102,0
<u>wieś</u>					
Harasiuki	6 271	3 146	3 125	37	99,3
Jarocin	5 424	2 721	2 703	60	99,3
Jeżowe	9 612	24 908	4 704	78	95,8
Krzeszów	4 285	2 118	2 167	69	102,3
Nisko	6 734	3 404	3 330	83	97,8
Rudnik nad Sanem	3 347	1 684	1 663	79	98,8
Ulałów	7 496	3 767	3 729	67	99,0

Źródło: - Rocznika statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S. Rzeszów

Gmina stanowiła w 1999 r. 7,9 % powierzchni i 6,4 % ludności powiatu niżańskiego.

Tab. 2.3. Zmiany w liczbie ludności w gminie Krzeszów w latach 1988 – 1999

Wyszczególnienie	1988	1995	1996	1997	1998	1999
Liczba ludności	4 390	4 359	4 328	4 316	4 282	4 285
Dynamika zmian 1995 = 100	-	-	99,3	99,0	98,2	98,3
Małżeństwa		21	14	26	21	25
Urodzenia żywe		54	59	58	52	36
Zgony		61	70	55	47	45
Przyrost naturalny		-7	-11	3	5	9
Saldo migracji		-9	-11		-20	1
%						
Małżeństwa		4,8	3,2	5,4	4,8	5,8
Urodzenia żywe		12,2	13,4	13,2	11,9	8,3
Zgony		13,8	15,9	12,6	10,8	10,4
Przyrost naturalny		-1,6	-2,5	0,7	1,1	-2,1

Źródło: - Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin za lata 1996 i 1997.

- Rocznik Statystyczny Województwa Tarnobrzkiego 1996
- Województwo Podkarpackie w 1998 r. – U.S. Rzeszów
- Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000
- opracowanie własne

Od 1995 roku następuje niewielki lecz systematyczny spadek ludności gminy. W 1999r. ludność gminy zmniejszyła się o 74 osoby tj. o 1,7 %. Ubytek rzeczywisty ludności gminy wynikał z rosnącej przewagi zgonów nad urodzeniami oraz ujemnym saldem migracji (latach 1995 – 1996). Współczynnik urodzeń wynosił 8,3% (urodzeń na 1000 ludności) i obniżył się w stosunku do 1995 r. o 3,9 punktu. W 1999 r. współczynnik dynamiki demograficznej, określający liczbę urodzeń przypadających na 1 zgon, osiągnął wartość 0,800. Dla porównania w roku 1995 kształtował się na poziomie 0,885. Natomiast dla powiatu niżańskiego, w 1999 r. wynosił 1,131.

Od 1997 r. wprowadzie nadal malała liczba urodzeń i liczba zgonów ale wzrasta ujemne saldo migracji (różnica pomiędzy ilością ludności napływającej i odpływającej). Jednocześnie następują zmiany w liczbie ludności w poszczególnych miejscowościach w gminie.

Tab. 3 4 Zmiany i rozmieszczenie przestrzenne ludności gminy Krzeszów w latach 1995 – 1999.

Wyszczególnienie	Liczba Ludności		Dynamika zmian rok 1995=100	Struktura w %		Ludność na 1 km ²
	1995	1999		1995	1999	
Bystre	602	600	99,67	13,5	13,6	56,1
Kamionka Górna	332	336	101,20	7,4	7,6	88,4
Kamionka Średnia	156	154	98,72	3,5	3,5	42,8
Kamionka Kolonia	182	188	103,29	4,1	4,3	104,4
Kamionka Dolna	224	215	95,98	5,0	4,9	61,4
Koziarnia	636	608	95,60	14,2	13,8	93,5
Krzeszów	718	734	102,23	16,1	16,6	333,6
Krzeszów Dolny	326	331	101,53	7,3	7,5	58,1
Kustrawa	226	214	94,69	5,1	4,8	52,2
Łazów	298	276	92,62	6,7	6,2	29,7
Podolszynka Ordynacka	366	360	98,36	8,2	8,1	100,0
Podolszynka Plebańska	234	230	98,29	5,2	5,2	82,1
Sigielki	166	174	98,29	3,7	3,9	30,5
Razem	4 466	4 420	98,97	100,0	100,0	70,8

Źródło: - dane z Urzędu Gminy w Krzeszowie.

Wzrost ludności w stosunku do 1995 r. odnotowano w czterech miejscowościach: Kamionka Kolonia o 3,3 %, Krzeszów o 2,2 %, Krzeszów Dolny o 1,5 %, Kamionka Górna o 1,2 %. W pozostałych miejscowościach odnotowano ubytki ludności – największy w Łazowie o 7,4 % , Kustrawie o 5,3 %, Koziarni o 4,4 %, Kamionce Dolnej o 4,02 %.

W 1999 r. w strukturze ludności gminy dominował Krzeszów a jego udział w ogólnej liczbie ludności gminy wzrósł z 16,1 % 1995 r. do 16,6 % w 1999 r.

Znaczny udział w ogólnej liczbie ludności miały miejscowości Koziarnia – 13,8 % i Bystre – 13,6 %. Najmniejszy udział procentowy miały miejscowości Kamionka Średnia – 3,5 %, Kamionka Kolonia – 4,3 % i Kustrawa – 4,8 %.

Najwyższą gęstość zaludnienia odnotowano w Krzeszowie – 334 osób/km² a najniższą w Łazowie- 30 osób/km². Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 69 osób/km² i utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Przyrost naturalny w gminie w przeliczeniu na 1000 ludności w 1999 r. był ujemny – minus 2,1 ‰ (dodatni odnotowano w 1997 r. + 0,7 ‰ i w 1998 r. + 1,1 ‰).

Tab. 4.5. Sytuacja demograficzna gminy Krzeszów na tle powiatu nizańskiego w 1999 r.

Wyszczególnienie	Małżeń- stwa	Urodze- nia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Małżeń- stwa	Urodze- nia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
			Ogółem	w tym niemo- włęta					
Powiat Nizański	333	723	639	6	84	4,9	10,7	9,4	1,2
Miasta									
Nisko	68	164	115	2	49	4,3	10,4	7,3	3,1
Rudnik nad Sanem	26	70	76	1	-6	3,8	10,2	11,1	-0,9
Ulanów	8	10	16	-	-6	5,5	6,9	11,1	-4,2
Wieś									
Harasiuki	28	55	77	-	-22	4,4	8,5	12,0	-3,4
Jarocin	29	68	67	-	1	5,3	12,5	12,3	0,2
Jeżowe	64	133	93	1	40	6,6	13,7	9,6	4,1
Krzeszów	25	36	45	-	-9	5,8	8,3	10,4	-2,1
Nisko	34	65	56	1	9	5,0	9,5	8,2	1,3
Rudnik nad Sanem	13	29	31	-	-2	3,8	8,6	9,2	-0,6
Ulanów	38	93	63	1	30	5,0	12,3	8,3	4,0

Źródło: - Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S. Rzeszów

Przyrost naturalny w powiecie nizańskim, w przeliczeniu na 1000 ludności był dodatni. W gminach wiejskich wahał się od minus 3,4 ‰ w gminie Harasiuki do + 4,1 ‰ w gminie Jeżowe.

Saldo migracji w przeliczeniu na 1000 ludności było w gminie Krzeszów dodatnie po raz pierwszy od 1995 r. W powiecie nizański i pozostałych gminach wiejskich było ujemne.

Zmiany w strukturze ludności według płci i wieku

Struktura ludności według wieku jest ukształtowana przez minione wydarzenia demograficzne. Określa ona jednocześnie nie tylko aktualną ale i przyszłą sytuację demograficzną. Ponadto struktura ludności według wieku wpływa na wyznaczenie, zarówno bieżących jak i przyszłych, potrzeb w zakresie edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, mieszkalnictwa i rynku pracy.

Struktura ludności Krzeszowa według płci jest ustabilizowana. Wskaźnik liczby kobiet na 100 mężczyzn wynosi 102 i jest najwyższy wśród gmin wiejskich powiatu nizańskiego (przeciętna dla powiatu wynosi 100).

Tab. 5.6. Przemiany w strukturze wieku ludności gminy Krzeszów w latach 1995-1999

	Struktura ludności w %		Dynamika zmian 1995 = 100
	1995	1999	
Liczba ludności ogółem	4 359	4 285	98,3
w tym w wieku (w %)			
0 – 2	4,2	3,2	75,1
3 – 6	6,8	5,5	79,5
7 – 12	11,0	10,5	93,5
13 – 15	4,6	5,1	108,9
16 – 18	3,3	4,8	144,4
19 – 29	14,4	14,6	99,4
30 – 39	13,1	12,3	92,5
40 – 49	11,7	12,8	107,7
50 – 59	7,9	9,0	111,6
60 – 64	5,6	4,4	78,2
65 i więcej	17,3	17,7	100,5

Źródło: - Tablica – Ludność wiejska według płci i wieku i gmin w 1995 r. – Departament Badań Demograficznych
- Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S. w Rzeszowie

Cechą struktur wieku ludności gminy Krzeszów jest proces starzenia się jej mieszkańców mierzony udziałem grypy wiekowej 60 lat i więcej. Procentowy udział tej grupy w omawianym okresie zwiększył się nieznacznie z 22,1 % do 22,9 % . Ta grupa wiekowa stanowi już prawie jedną czwartą całej ludności gminy. Jednocześnie zmniejszył się znacznie udział dzieci w wieku 0 – 6 lat – z 11,0 % do 8,7 % oraz zwiększył się udział grupy w wieku 13 do 18 lat – z 7,9 % do 9,9 %. W rezultacie zmian w strukturze wieku ludności gminy następowały zmiany w strukturze ekonomicznej ludności.

Tab.6-7. Zmiany w strukturze ludności gminy Krzeszów według grup ekonomicznych w latach 1988 – 1999

Lata	Ludność w wieku					
	przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
	osób	%	osób	%	osób	%
1988	1216	27,7	2318	52,8	856	19,5
1995	1265	29,02	2194	50,33	900	20,65
1996	1253	28,95	2195	50,72	880	20,33
1997	1250	28,96	2189	50,72	877	20,32
1998	1216	28,40	2195	51,26	871	20,34
1999	1199	27,98	2213	51,64	873	20,37

Źródło: - Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin za lata 1996 i 1997,
- Rocznik Statystyczny Województwa Tarnobrzskiego 1996,
- Województwo Podkarpackie w 1998 r. – U.S. Rzeszów

- Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000
- opracowanie własne

Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) zmniejszył się z 29,02% w 1995 r. do 27,98% w 1999 r. Zmniejszył się również udział osób starszych w wieku poprodukcyjnym (pow. 65 lat mężczyźni i 60 lat kobiety) z 20,65% w 1995 r. do 20,37% w 1999 r.

Udział ludności w wieku produkcyjnym (18 – 64 lat mężczyźni i 18 – 59 lat kobiety) w 1988 r. wynosił 52,8% ogółu ludności co w stosunku do 1995 r. oznacza spadek o 2,47 pkt. procentowych. Jednak w latach 1995 – 1999 nastąpił wzrost udziału tej grupy z 50,33% do 51,64% ogółu ludności(średnio w Polsce dla terenów wiejskich – 54,9%).

W 1999 r. , w powiecie niżańskim , udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosił 29,4%, w wieku produkcyjnym – 56,0% a poprodukcyjnym – 14,6% ogółu ludności. Tak więc struktura ludności w gminie, według grup ekonomicznych, nie jest korzystna. Widoczny jest proces starzenia się społeczności gminy.

Wskaźnik obciążenia demograficznego – liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Wskaźnik obciążenia demograficznego w gminie wynosił w 1988 r. – 89,4 (średnia dla terenów wiejskich w Polsce – 84,0), w 1995 r. – 98,7 (średnia dla terenów wiejskich w Polsce – 82,0), natomiast w 1999 r. wynosił 93,6 (średnia dla powiatu niżańskiego 78,5). Oznacza to, że na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało w gminie 94 osoby w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym).

Wykształcenie

Tab.7 8. Ludność w wieku 15 lat i więcej, w gminie Krzeszów, według poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie	Gmina Krzeszów		
	1988	1995 ^{x/}	1996 ^{xx/}
Ludność w liczbach bezwzględnych	3277	-	2732
Wykształcenie	w %		
wyższe	2,0	1,7	2,2
policealne	-	1,5	1,1
średnie	14,2	13,5	17,13
zasadnicze zawodowe	20,5	34,6	25,88

*STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRZESZÓW*

podstawowe	63,3	45,4	46,78
niepełne podstawowe		12,2	6,92

Źródło: - Narodowy Spis Powszechny

- ^{x/} Mikrospis – metodą reprezentatywną (dane dotyczą województwa tarnobrzskiego – ogółem, miasta ogółem, wieś ogółem)
- ^{xx/} Powszechny Spis Rolny

Według danych NSP, w 1988 r. 36,7% ludności gminy posiadało wykształcenie wyższe niż podstawowe w tym 2,0% wyższe a 14,2% średnie.

Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego 46,30% ludności gminy związanej z rolnictwem posiadało wykształcenie wyższe niż podstawowe, w tym 17,1% średnie i 25,88% zasadnicze zawodowe.

Można założyć więc, że obecny stan wykształcenia ludności gminy jest zbliżony lub wyższy od odnotowanego w 1996r. dla ludności rolniczej.

3.2. Rynek pracy

W gospodarce narodowej, według sekcji Europejskiej Klasyfikacji Działalności (EKD), w 1999 r. pracowało w gminie 290 osób w tym:

	osób	%
- rolnictwo i leśnictwo	17	5,9
- działalność produkcyjna	5	1,7
- budownictwo	14	4,8
- handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów mechanicznych, artykułów użyt. domowego	37	12,8
- transport, gospodarka magazynowa i łączność	5	1,7
- pośrednictwo finansowe	9	3,1
- obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów	1	0,3
- administracja publiczna i obrona narodowa, gwarantowana prawnie opieka społeczna	95	32,8
- edukacja	78	26,9
- ochrona zdrowia i opieka socjalna	24	8,3
- pozostała działalność	5	1,7

Stan na 30.IX.1999 według faktycznego miejsca pracy. Dane nie obejmują rolnictwa indywidualnego oraz zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 9 osób.

Z ogółu pracujących, 32,8 % było zatrudnionych w administracji publicznej, 26,9 % w edukacji a 12,8 % w handlu.

Ludność w wieku produkcyjnym w gminie Krzeszów wynosiła 2 195 osób. Wynika z tego, że zasoby siły roboczej występujące w gminie były wykorzystane w stosunkowo niewielkim stopniu. Z analizy struktury wieku wynika, że w najbliższym okresie ludność w wieku produkcyjnym będzie rosła. Tak więc tylko duża aktywność gospodarcza w gminie, wyrażona dużą liczbą powstających nowych podmiotów gospodarczych, może niwelować lub powstrzymać wzrastające bezrobocie.

Pracujący w gminie stanowili jedynie 3,9 % pracujących w powiecie niżańskim. W 1999 r. najwięcej bezrobotnych w gminie to ludność w przedziale wiekowym 25 – 34 lat którzy stanowili 35,7 % ogółu zarejestrowanych.

Struktura wieku osób bezrobotnych w gminie Krzeszów w 1999 r.

Wiek	Liczba osób	%
15 – 17	-	-
18 – 24	111	32,7
25 – 34	121	35,7
35 – 44	80	23,6
45 – 54	24	7,1
55 – 59	1	0,3
pow.60	2	0,6

W 2000 r. bezrobotni w gminie stanowili 5,5 % ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie niżańskim.

Tab. 8-9. Bezrobotni zarejestrowani w powiecie niżańskim – stan na 30.10.2000r

Wyszczególnienie	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych			
	Ogółem	w tym kobiety	z prawem do zasiłku	
			ogółem	w tym kobiety
Powiat niżański	6 319	3279	1455	559
Nisko (miasto i gmina)	1989	1092	542	240
Nisko (miasto)	1356	774	371	178
Rudnik (miasto i gmina)	1035	539	227	95
Rudnik (miasto)	664	339	141	59
Ulanów (miasto i gmina)	800	435	168	59
Ulanów (miasto)	132	70	29	11

*STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRZESZÓW*

Harasiuki	638	333	121	52
Jarocin	500	233	119	41
Jeżowe	1011	466	206	42
Krzeszów	346	181	72	30

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy Nisko

Tylko 21,0 % bezrobotnych zarejestrowanych miało prawo do zasiłku.

Stopa bezrobocia na koniec 1999 r. w powiecie niżańskim wynosiła 18,8 % (w województwie podkarpackim 14,5 %) a na koniec 2000 r. wynosiła już 20,8 % (w województwie podkarpackim 15,9 %). W ciągu 1 roku nastąpił wzrost bezrobocia o 2 pkt. procentowe. Natomiast faktyczne bezrobocie w gminie jest większe ponieważ występuje również tzw. bezrobocie ukryte. Zjawisko bezrobocia na wsi jest obecnie jednym z najważniejszych problemów społecznych.

3.3. Mieszkalnictwo

W 1999 roku zasoby mieszkaniowe w gminie wynosiły 1 198 mieszkań o 4 160 izbach i powierzchni użytkowej 94,8 tys. m². Przeciętnie jedno mieszkanie liczyło 3,49 izb a jego powierzchnia użytkowa wynosiła 78,7 m². W mieszkaniach tych zamieszkiwało 4 285 osób.

Tab. 9 10. Bilans zasobów mieszkaniowych

	Mieszkania			Izby			Mieszkania w % ogółu mieszkań w budynkach	
	1988	1999	1988=100	1988	1999	1988=100	1988	
	w liczbach bezwzględnych			w liczbach bezwzględnych			wybudowanych w latach 1978- 1988	o niepalnych materiałach ścian
Krzeszów	1118	1198	107,16	3667	4160	113,44	12,3	59,0

Źródło: Narodowy spis Powszechny – Województwo Tarnobrzесьkie – W-wa 1989 r.

W okresie od 1988 do 1999, liczba mieszkań zamieszkałych wzrosła w gminie Krzeszów o 80 tj. o 7,2 %.

Bilans zasobów mieszkaniowych

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²
31.12.1995	1 198	4 160	93,7
31.12.1999	1 205	4 206	94,8
Przyrost	7	46	1,1
Wzrost w %	0,58	1,11	1,17

W latach 1995 – 1999 liczba mieszkań w gminie wzrosła o 7 tj. 0.58%

Tab. 10 11. Podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych w gminie Krzeszów

Lata	Przeciętna liczba			Przeciętna pow. użytkowa		Przeciętna liczba gospodarstw domowych na 1 mieszkanie
	izb w mieszkaniu	osób w mieszkaniu	osób na 1 izbę	1 mieszkania /w m ² /	na 1 osobę /w m ² /	
1978	2,80	3,89	1,39	60,7	15,6	1,11
1988	3,30	3,95	1,20	75,5	19,1	1,17
1995	3,64	3,64	1,05	78,2	21,5	•
1999	•	3,56	1,02	78,7	22,1	•

Źródło: - Narodowy Spis Powszechny – Województwo Tarnobrzskie – W-wa 1979 i 1989,

- Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S. w Rzeszowie
- brak danych

W latach 1978 – 1999 zmniejszyła się przeciętna liczba osób w mieszkaniu (z 3,89 do 3,56) oraz liczba osób przypadających na 1 izbę (z 1,39 do 1,02). Wzrosła natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania z 60,7 m² do 78,7 m² tj. o 29,6% oraz przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę z 15,6 do 22,1 m² tj. o 41,7%. Zmiany te świadczą o polepszaniu się warunków zamieszkania ludności.

Tab. 11 12. Niektóre mierniki w zakresie warunków mieszkaniowych ludności w 1999r. w powiecie niżańskim.

Wyszczególnienie	Ludność w mieszkaniach	Przeciętna			
		liczba izb w jednym mieszkaniu	liczba osób		Powierzchnia użytkowa na 1 osobę
			w 1 mieszkaniu	na 1 izbę	
Województwo	2 089 011	3,52	3,73	1,06	17,9
- miasta	844 289	3,52	3,30	0,94	18,0
- wieś	1 244 722	3,52	4,09	1,16	17,8
Powiat niżański	66 393	3,62	3,87	1,07	19,2
miasta	23 224	3,82	3,55	0,93	20,3
Nisko	15 285	3,77	3,64	0,97	18,8
Rudnik nad Sanem	6 565	3,91	3,48	0,89	21,9
Ulanów	1 374	3,92	2,97	0,76	28,9
wieś	43 169	3,50	4,07	1,16	18,7
Harasiuki	6 271	3,09	3,90	1,26	17,5
Jarocin	5 424	3,74	4,24	1,13	18,7
Jeżowe	9 612	3,42	4,41	1,29	16,8
Krzeszów	4 285	3,49	3,56	1,02	22,1
Nisko	6 734	3,84	4,15	1,08	19,3
Rudnik nad Sanem	3 347	3,58	3,95	1,10	19,9
Ulanów	7 496	3,43	4,01	1,17	19,1

Źródło: - Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – US Rzeszów

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w gminie Krzeszów na tle innych gmin, jest bardzo wysoka.

Wskaźnik zagęszczenia, wyrażany liczbą osób przypadających na 1 mieszkanie, wykazywał niższe wartości niż średnia dla terenów wiejskich województwa i powiatu. Należy więc stwierdzić, że warunki mieszkaniowe w gminie były korzystne.

Tab. 12 13. Wiek budynków wg Narodowego Spisu Powszechnego w gminie Krzeszów

Ogółem budynków	w tym wybudowane w okresie					
	przed 1918	1918-1944	1945-1960	1961-1970	1971-1978	1979-1988
1 111	19	243	270	262	169	148
w %						
100,00	1,71	21,87	24,31	23,58	15,21	13,32

Źródło: Narodowy Spis Powszechny – Województwo Podkarpackie – W-wa 1989

Według danych spisowych, najwięcej budynków wybudowano w gminie w latach 1945-1960 i od tego okresu ilość budowanych budynków systematycznie malała

Tab. 13 14. Mieszkania, izby i powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytku w 1999r. w gminach wiejskich powiatu nizańskiego

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Pow. użytkowa w m ²	Przeciętna pow. użytkowa mieszkań w m ²
Powiat nizański - wieś	40	244	4 886	122,3
Harasiuki	-	-	-	-
Jarocin	5	29	566	113,2
Jeżowe	12	64	1 445	120,4
Krzeszów	4	21	474	118,5

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S. w Rzeszowie

Na terenach wiejskich powiatu oddano do użytku 40 mieszkań, z czego w gminach wiejskich 52,5%, w tym: w gminie Jeżowe – 30%, a w gminie Krzeszów 10%.

Tab. 14 15. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w latach 1995-1999 w gminie Krzeszów

Budynki	1995	1996	1997	1998	1999
Mieszkalne	22	20	11	11	8
Mieszkalne (rozbudowa istniejących)	4	6	-	1	2
Na działalność gospodarczą	2	-	1	-	2
Gospodarcze	17	21	7	7	4
Inwentarsko-składowe	2	4	3	2	2
Ogółem	47	51	22	21	18

Źródło: - dane z U.G. w Krzeszowie

Najwięcej wydano pozwoleń na budowę w 1996 r. W 1997 r. wydano niemal 60 % mniej natomiast w 1999 r. już tylko 35,2%. Ilość wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych zmalała z 22 w 1995 r. do 8 w 1999 r.

W analizowanym okresie wydano łącznie 72 pozwolenia na budowę.

Tab. 15 16. Liczba wydanych pozwoleń na budowę oraz rozbudowę istniejących budynków w latach 1995-1999

Wyszczególnienie	1995		1996		1997		1998		1999		Razem	
	M	R	M	R	M	R	M	R	M	R	M	R
Bystre	2	-	2	-	1	-	3	-	1	-	9	-
Kamionka Dolna	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-	4	-
Kamionka Górna	1	-	2	-	2	-	-	-	1	-	6	-
Kamionka Kolonia	1	-	2	-	-	-	1	-	1	-	5	-
Kamionka Średnia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koziarnia	3	-	8	-	1	-	2	-	2	-	16	-
Krzeszów	7	-	-	2	1	-	-	-	1	1	9	3
Krzeszów Dolny	2	-	1	1	-	-	-	-	-	1	3	2
Kustrawa	1	-	-	-	1	-	1	1	-	-	3	1
Łazów	2	-	-	-	1	-	1	-	2	-	6	-
Podolszynka Ordynacka	1	4	1	2	1	-	-	-	-	-	3	6
Podolszynka Plebańska	1	-*	1	1	-	-	1	-	-	-	3	1
Sigiełki	-	-	2	-	3	-	-	-	-	-	5	-
Ogółem	22	4	20	6	11	-	11	1	8	2	72	13

M – budynki mieszkalne

R – rozbudowa istniejących budynków mieszkalnych

Źródło: - dane z UG w Krzeszowie.

O liczbie budowanych mieszkań decydują środki z budżetów domowych a te z kolei zależą od rozwoju gospodarczego regionu. Najwięcej pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych wydano w latach 1995-1999 w miejscowościach Koziarnia – 22,0%, Bystre – 12% i Krzeszów – 12%.

Brak przeprowadzonych badań popytu na mieszkania w gminie oraz brak danych dotyczących gospodarstw domowych od ostatniego spisu powszechnego sprawia, że poziom potrzeb realnych nie jest znany.

Z powodu nieznaności potrzeb i preferencji nie jest możliwe określenie struktury jakościowej potrzeb mieszkaniowych w gminie.

Należy założyć, że w wyniku wzrostu liczby ludności w wieku produkcyjnym, wynikną potrzeby budowy nowych mieszkań wynikające z:

- przyrostu liczby gospodarstw domowych,
- rozgęszczenia rodzin,
- ubytków mieszkań ze względu na stan techniczny i przypadki losowe (utrata mieszkań).

W związku z powyższym jest konieczność wskazania atrakcyjnych a jednocześnie mało konfliktowych, z punktu widzenia ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, terenów dla budownictwa mieszkaniowego celem zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych społeczności gminy.

Równoległym procesem winny być działania polegające na utrzymaniu istniejącej substancji poprzez remonty, modernizację oraz rewaloryzację, czyli przywrócenie wartości obiektom a szczególnie wartości zabytkowej, a w granicach lokacyjnych Krzeszowa poprzez rewitalizację tj. poprzez kompleksową akcję podejmowaną w obszarach starej zabudowy.

4. ROLNICTWO I LEŚNICTWO

4.1. Rolnictwo

Przydatność rolnicza gleb

W obrębie Doliny Sanu przeważają mady na których można uprawiać wszystkie, bardziej wymagające rośliny uprawne. Na Płaskowyżu Tarnogrodzkim występują głównie gleby brunatne-pseudobielicowe nadające się do prowadzenia gospodarki zbożowej. W gminie Krzeszów około 60 % gleb użytkowanych rolniczo to gleby klasy III (20,0 %) i IV (38,0 %).

Struktura agrarna

Dominującą formą społeczno-własnościową rolnictwa, na terenie gminy, jest indywidualna gospodarka rolna.

Według spisu rolnego w 1996 r. w granicach administracyjnych gminy było 746 indywidualnych gospodarstw rolnych i 140 działek rolnych (gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych od 0,1 do 1,0 ha).

Tab.16 17. Powierzchnia i liczba indywidualnych gospodarstw i działek rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w gminie Krzeszów

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych									
		do 1 ha	1– 2	2-3	3-5	5-7	7-10	10-15	15-20	20-30	pow.30
Powierzchnia w ha	4516	76	180	268	998	1259	1136	440	103	25	31
w %	100,00	1,62	3,99	5,93	22,10	27,88	25,15	9,74	2,28	0,55	0,69

*STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRZESZÓW*

Liczba	886	140	102	89	203	187	124	33	6	1	1
w %	100,00	15,8	11,51	10,05	22,91	21,11	14,00	3,72	0,68	0,11	0,11

Źródło : - Powszechny Spis Rolny – 1996 r.- Województwo Tarnobrzесьkie - U.S. w Tarnobrzegu

Największą grupę stanowiły gospodarstwa o powierzchni 3–5 ha użytków rolnych (22,9%) oraz 5-7 ha (21,1%). Gospodarstwa te zajmowały łącznie 2257 ha tj. 50% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Średnia ogólna powierzchnia indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosiła w gminie 6,0 ha a użytków rolnych 5,2 ha i była wyższa od średniej dla powiatu niżańskiego.

Tab.17 18. Ilość gospodarstw rolnych według grup podatkowych w 1999 r. według miejscowości w gminie Krzeszów

Miejscowość	Ogółem	Grupy podatkowe					
		w tym w ha					
		0,5-2,0	2,0-5,0	5,0-7,0	7,0-10,0	10,0-15,0	> 15
		%					
Bystre	286	58,4	17,1	10,8	10,1	2,4	1,0
Kamionka Dolna	75	30,7	60,0	9,3	-	-	-
Kamionka Średnia i Górna	122	28,7	40,2	23,8	7,4	-	-
Koziarnia	354	74,3	16,9	5,7	2,8	-	0,3
Krzeszów	111	56,8	29,7	8,1	1,8	2,7	0,9
Krzeszów Dolny	87	28,7	35,6	20,7	10,3	4,6	-
Kustrawa	61	23,0	31,1	21,3	13,1	11,5	-
Łazów	84	33,3	22,6	20,2	13,1	8,3	2,4
Podolszynka Ordynacka	102	34,3	43,1	18,6	3,9	-	-
Podolszynka Plebańska	68	16,2	64,7	14,7	4,4	-	-
Sigielki	105	60,0	19,0	9,5	8,6	-	2,9
Razem	1455	49,9	28,4	12,6	6,5	1,9	0,7

Źródło: - dane według U.G.w Krzeszowie

W 1999 r. na 1455 gospodarstw rolnych powyżej 0,5 ha , 50% stanowiły gospodarstwa rolne do 2,0 ha a 28,4% gospodarstwa od 2,0 do 5,0 ha. Najwięcej gospodarstw małych, do 2,0 ha, było w miejscowościach Koziarnia (74,3%), Sigielki (60,0%), Bystre (58,4%), a najmniej w miejscowościach Podolszynka Plebańska (16,2%) i Kustrawa (23,0%).

Najwięcej gospodarstw od 2,0 do 5,0 ha było w miejscowościach Podolszynka Plebańska (64,7%), Kamionka Dolna (60,0%) a najmniej w miejscowościach Koziarnia (16,9%), Bystre (17,1%) i Sigielki (19,0%).

Najwięcej gospodarstw o powierzchni 5,0 do 7,0 ha było w miejscowościach Kamionka Średnia i Górna (23,8%), Kustrawa (21,3%) a najmniej w miejscowościach Koziarnia (5,7%) i Kamionka Dolna (9,3%).

Najwięcej gospodarstw powyżej 7,0 ha było w miejscowościach Kustrawa (24,6%) i Łazów (23,8%).

Rolnictwo w gminie wyróżnia się dużym rozdrobnieniem i przewagą ludności dwuzawodowej.

Trwałość obecnej struktury obszarowej wynika przede wszystkim z funkcji, jaką pełnią drobne gospodarstwa, tj. wytwarzania na samozaopatrzenie rodzin. Są formą zabezpieczenia po utracie pracy, gdyż pozwalają wykorzystać rodzinny zasób pracy, którego nie da się spożytkować inaczej.

Struktura obszarowa gospodarstw rolnych powinna ulegać przemianom zmierzającym w kierunku zwiększenia areałów poszczególnych gospodarstw przy jednoczesnym zmniejszaniu ich liczby.

Ludność rolnicza

Ludność faktycznie zamieszkała w 886 gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego (działki rolnej) liczyła w 1996 r. 3061 osób i stanowiła 70,7 % ogółu mieszkańców gminy. Przeciętnie na 1 gospodarstwo domowe przypadało 4,07 osób.

Tab. 18 19. Ludność faktycznie zamieszkała w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	Ogółem	w gospodarstwach domowych				
		z użytkownikiem działki rolnej			z użytkownikiem gospodarstwa rolnego	właścicieli zwierząt gospodarskich
		razem	0,1 – 0,5	0,5 – 1,0		
w liczbach	3601	427	278	149	3158	16
w %	100,00	11,86	7,72	4,14	87,70	0,44

Źródło : Powszechny Spis Rolny – 1996 r. – U.S. w Tarnobrzegu

Z użytkownikiem gospodarstwa rolnego zamieszkiwało 87,7 % ludności związanej z rolnictwem a z użytkownikiem działki rolnej 11,9 % ludności.

Ludność związana z rolnictwem charakteryzowała się większym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym (o 1,2 %) a także większym udziałem ludności w wieku produkcyjnym oraz mniejszym udziałem dzieci i młodzieży w wieku 0 – 17 lat.

W gminie przeważali użytkownicy gospodarstw i działek rolnych w wieku 40 – 59 lat (41,8 %) ogółu użytkowników oraz duży udział użytkowników w wieku 60 lat i więcej (34,9 %).

Na rozwój rolnictwa duży wpływ ma poziom wykształcenia zatrudnionej w nim ludności. Ludność w wieku 15 lat i więcej to 2732 osoby (75,9 % ludności związanej z rolnictwem)

Tab.19 20. Ludność w wieku 15 lat i więcej zamieszkała z użytkownikiem gospodarstwa rolnego (działki rolnej) według poziomu wykształcenia w gminach wiejskich powiatu nizańskiego

Wyszczególnienie	Ludność ogółem	Poziom wykształcenia						
		Wyższe	Policealne	Średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Podstawowe	Podstawowe nieukończone
	osób	w %						
Harasiuki	4026	1,37	1,07	10,31	2,31	26,23	40,90	17,81
Jarocin	3669	0,87	1,12	8,97	3,30	27,91	49,03	8,80
Jeżowe	6455	1,04	1,04	8,49	2,60	32,01	47,56	7,26
Krzeszów	2732	2,20	1,10	12,52	4,61	25,88	46,78	6,92

Źródło: -Powszechny Spis Rolny – 1996 r. – U.S. w Tarnobrzegu.

Wykształceniem ponadpodstawowym legitymowało się w gminie Krzeszów 46,3 % ludności związanej z rolnictwem w tym:

- wyższym - 2,2 %
- średnim - 18,2 %
- zasadniczym zawodowym - 25,9 %

W pozostałych gminach wiejskich powiatu nizańskiego procent ludności z wykształceniem wyższym i średnim był niższy, natomiast wyższy z wykształceniem zawodowym co przemawia na korzyść gminy Krzeszów.

Rolnicze użytkowanie ziemi

Charakterystyczną cechą rolniczego użytkowania ziemi w gminie Krzeszów był duży udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy (81,6%). Grunty orne stanowiły 57,6% ogólnej powierzchni gminy i 70,5% powierzchni użytków rolnych.

Tab. 20 21. Użytkowanie ziemi w 2000r (stan w dniu 31.05.2000)

Użytki	Powierzchnia w ha	% powierzchni gminy	% powierzchni użytków rolnych
- Użytki rolne	5091	81,6	100,0
grunty orne	3593	57,6	70,5
Sady	105	1,7	2,1
Łąki	910	14,6	17,9
Pastwiska	483	7,7	9,5
- Lasy i zadrzewienia	360	5,8	-
- Pozostałe grunty i nieużytki	787	12,6	-

*STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRZESZÓW*

Użytki	Powierzchnia w ha	% powierzchni gminy	% powierzchni użytków rolnych
Razem	6238	100,0	-

Źródło: - Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S.w Rzeszowie.

Największy udział użytków rolnych powyżej 85% ogólnej powierzchni odnotowano w miejscowościach: Koziarnia, Bystre i Kustrawa, a najmniejszy (poniżej 70%) w miejscowości Łazów.

Tab.21 22. Użytkowanie ziemi wg miejscowości w 1996r.

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia ogółem	W tym			
			użytki rolne		grunty orne	
			w ha	%	w ha	%
1	Bystre	745,10	672,95	90,3	505,79	75,2
2	Kamionka Dolna	338,47	286,44	84,6	216,43	75,6
3	Kamionka Górna	419,08	352,12	84,0	237,20	67,4
4	Kamionka Średnia	177,22	141,83	80,0	115,33	81,3
5	Koziarnia	506,69	487,11	96,1	347,57	71,3
6	Krzeszów	260,12	205,98	79,2	134,33	65,2
7	Krzeszów Dolny	373,34	316,74	84,8	237,04	74,8
8	Kustrawa	350,47	307,59	87,8	228,58	74,3
9	Łazów	384,33	270,31	63,9	245,43	90,8
10	Podolszynka Ordynacka	343,33	283,30	82,5	212,57	75,0
11	Podolszynka Plebańska	297,63	246,92	83,0	173,52	70,3
12	Sigielki	242,71	202,06	83,2	148,41	73,4

Źródło: - dane z U.G. w Krzeszowie

Największy udział gruntów ornych, które zajmowały ponad 80% użytków rolnych odnotowano w miejscowościach: Kamionka Średnia i Łazów, natomiast najmniejszy (poniżej 70%) w miejscowościach: Krzeszów i Kamionka Górna. W strukturze zasiewów gruntów ornych najważniejszą rolę odgrywa uprawa zbóż.

Tab.22 23. Plony zbóż i ziemniaków w indywidualnych gospodarstwach rolnych w gminach wiejskich w 1996r. w dt/ha

Gminy	zboża podstawowe						Ziemniaki
	Ogółem ^x	w tym					
		pszenica	żyto	jęczmień	owies	pszenżyto	
województwo tarnobrzeskie	28,4	32,0	21,7	31,3	25,2	28,1	171
Harasiuki	17,5	22,1	17,0	19,7	16,0	22,4	160
Jarocin	24,4	28,2	23,0	26,5	24,0	27,9	160
Jeżowe	25,3	27,9	23,0	28,3	23,0	30,4	140
Krzeszów	26,8	30,9	24,0	33,4	24,0	23,8	170

^x łącznie z mieszkankami zbożowymi

Źródło: - Powszechny Spis Rolny – 1996 r. – U.S. w Tarnobrzegu

Średnie plony zbóż podstawowych oraz ziemniaków w Krzeszowie z 1 ha były wyższe w porównaniu z gminami wiejskimi w powiecie nizańskim.

Chów zwierząt gospodarskich

W gminie Krzeszów główne znaczenie w produkcji zwierzęcej miał chów bydła i trzody chlewnej.

Tab. 23 24. Zwierzęta gospodarskie w gminach wiejskich powiecie nizańskim w 1996 r.

Wyszczególnienie	Ilość sztuk						
	bydło	trzoda chlewna	owce	konie	kozy	króliki	drób
Harasiuki	2282	2401	19	440	23	391	13670
Jarocin	1920	1565	12	502	43	211	10811
Jeżowe	2995	2036	46	743	30	757	19598
Krzeszów	1598	2027	26	263	52	289	12266
Nisko – miasto	386	13340	22	125	34	571	7608
Nisko – sołectwa	1236	837	77	252	8	460	10600
Rudnik n. Sanem – miasto	150	80	0	83	1	221	4091
Rudnik n. Sanem – sołectwa	693	575	0	155	22	337	6792
Ulanów – miasto	62	54	0	19	7	10	753
Ulanów – sołectwa	2072	1501	54	578	23	452	13399
Razem	13394	24415	266	3160	243	3702	99588

Źródło: - Powszechny Spis Rolny – 1996 r. – U.S. w Tarnobrzegu

W 1996r. na 100 ha użytków rolnych przypadało średnio 36,2 sztuk bydła. Pogłowie trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wynosiło przeciętnie 46 sztuk.

Tab. 24 25. Indywidualne gospodarstwa rolne prowadzące produkcję zwierzęcą w 1996 r.

Ogółem	Posiadające zwierzęta						Nie posiada
	Razem	w tym podstawowe gatunki					
		bydło	trzoda chlewna	konie	owce	nie posiadające podstawowych gatunków	
746	678	549	459	197	7	167	67
w %							
100,0	91,0	81,0	67,7	29,1	1,0	24,6	9,0

Źródło:- Powszechny Spis Rolny – 1996 r. – U.S. w Tarnobrzegu

Tylko 9,0% indywidualnych gospodarstw rolnych nie prowadziło produkcji zwierzęcej.

Cele i kierunki produkcji rolnej

Z ogółu gospodarstw rolnych ponad 40% to gospodarstwa o produkcji mieszanej.

Tab. 25 26. Charakterystyka indywidualnych gospodarstw rolnych według kierunku produkcji w gminie Krzeszów

Ogółem	Wg kierunku produkcji			Głównie lub wyłącznie na sprzedaż
	roślinna	zwierzęca	mieszana	
746	216	172	330	165

Źródło: - Powszechny Spis Rolny – 1996 r. – U.S. w Tarnobrzegu

W 1996 r. 21,1% gospodarstw indywidualnych prowadziło produkcję głównie lub wyłącznie na sprzedaż

Tab. 26 27. Gospodarstwa domowe wg grup społeczno-ekonomicznych w 1996 r.

Typ	Wyszczególnienie	Liczba	%
-	Ogółem	745	100,00
I	Rolnicze	230	30,9
II	Rolniczo-pracownicze	37	5,0
III	Pracownicze i pracownicz-rolnicze	175	23,9
IV	Emerytów i rencistów	211	28,3
V	Z pozarolniczą działalnością gospodarczą	10	1,3
VI	Utrzymujące się z niezarobkowych źródeł utrzymania, innych niż emerytura i renta	6	0,8
VII	Pozostałe	76	10,2

Źródło: - Powszechny Spis Rolny – 1996 r. – U.S. w Tarnobrzegu

Analiza typologiczna gospodarstw wykazała, że 30,9% to były gospodarstwa rolnicze. Duży procentowy udział mają gospodarstwa emerytów i rencistów.

Tab. 27 28. Indywidualne gospodarstwa rolne według rodzaju prowadzonej działalności

Wyszczególnienie	Gmina Krzeszów		Woj. tarnobrzeckie	
	sztuk	%	sztuk	%
Liczba gospodarstw ogółem	745	100,0	73129	100,0
O nie ustalonej wartości produkcji i nie prowadzących:				
- żadnej działalności	173	23,2	5826	8,0
- działalności rolniczej	180	24,2	6260	8,6
Prowadzących tylko działalność rolniczą				
- wyłącznie na własne potrzeby	75	10,1	12570	17,2
- głównie na własne potrzeby	319	42,8	26547	36,3
- głównie na rynek	159	21,3	24373	33,3
Prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą i działalność rolniczą z przeznaczeniem				
- wyłącznie na własne potrzeby	2	0,3	816	1,1

*STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRZESZÓW*

- głównie na własne potrzeby	4	0,5	1393	1,9
- głównie na rynek	6	0,8	1170	1,6

Źródło: - Powszechny Spis Rolny – 1996 r. – U.S. w Tarnobrzegu

Gospodarstwa rolne, które nie prowadziły żadnej działalności i działalności rolniczej stanowiły w gminie 47,4% gospodarstw (w województwie tarnobrzeskim 16,6%), natomiast gospodarstwa prowadzące tylko działalność rolniczą i głównie na rynek stanowiły 21,3% (w woj. tarnobrzeskim 33,3%).

Tab.28 29. Indywidualne gospodarstwa rolne wg źródeł dochodów

Wyszczególnienie		sztuk	%
Ogółem		745	100,0
Liczba gospodarstw, w których działalność gospodarczą (łącznie z rolniczą) stanowi:	Przynajmniej dodatkowe źródło utrzymania dla jednej osoby	723	97,5
	w tym działalność rolnicza	232	97,1
	Tylko dodatkowe źródło utrzymania dla jednej lub więcej osób	232	31,1
	w tym działalność rolnicza	232	31,1
	Główne źródło utrzymania dla jednej lub więcej osób	494	66,3
Liczba gospodarstw w których:	w tym działalność rolnicza	491	65,9
	działalność rolnicza nie stanowi głównego, ani dodatkowego źródła utrzymania dla żadnej osoby	22	3,0
	działalność gospodarczą (łącznie z rolniczą) nie stanowi głównego, ani dodatkowego źródła utrzymania dla żadnej osoby	19	2,6

Źródło – Powszechny Spis Rolny – 1996 r. – U.S. w Tarnobrzegu

W 66,3% indywidualnych gospodarstw rolnych działalność gospodarczą łącznie z rolniczą stanowiła główne źródło utrzymania dla jednej lub więcej osób, a dla 31,1% gospodarstw rolnych tylko dodatkowe źródło dochodów dla jednej lub więcej osób. Działalność rolnicza nie stanowiła głównego, ani dodatkowego źródła utrzymania dla żadnej osoby w 3,0% gospodarstw.

Podjęta w 1989r. reforma systemu gospodarczego spowodowała od początku dezorganizację rynku rolnego. Nastąpiło załamanie dotychczasowych powiązań pomiędzy zaopatrzeniem, produkcją i skupem w rolnictwie. Rozpadły się dotychczasowe struktury a na ich miejsce nie powstały jeszcze nowe. Wprowadzenie cen wolnorynkowych spowodowało poważne trudności w zbyciu produktów rolnych. Wszystko to przysporzyło dużo problemów wielu gospodarstwom rolnym. Rolnictwo stało się jednym z pierwszych działów gospodarki, który odczuł skutki szybkiego wprowadzania gospodarki wolnorynkowej.

Do poważniejszych problemów z jakimi rolnictwo weszło w lata dziewięćdziesiąte należy uznać rozdrobnienie gospodarstw indywidualnych. Stanowi ono jedną z barier hamujących rozwój i unowocześnienie rolnictwa.

W ostatnich latach wieś i rolnictwo stanęły przed koniecznością przyjmowania nadwyżek siły roboczej. Brak miejsc pracy w powiecie niżańskim, przy małych gospodarstwach i ich niskiej opłacalności produkcji, stanowi poważny problem dla wielu rolników. W procesie integracji naszego kraju z Unią Europejską, mały areał poszczególnych gospodarstw w Polsce stanie się dużym zagrożeniem dla rolników. Nie wszyscy rolnicy będą w stanie przystosować swoje gospodarstwa do standardów jakie będą obowiązywały w Unii Europejskiej. Szansą dla przetrwania części drobnych gospodarstw będzie natomiast rolnictwo ekologiczne. Ten typ gospodarowania, polegającego na zrównoważonej produkcji roślinnej i zwierzęcej opartej na naturalnych metodach upraw i hodowli, nie będzie obciążał i zanieczyszczał środowiska a produkowane towary będą mogły konkurować u nabywców z produktami wytwarzanymi metodami intensywnymi w dużych gospodarstwach.

Czynnikiem sprzyjającym prowadzeniu produkcji rolniczej jest występowanie w gminie dużych kompleksów przestrzeni produkcyjnej wolnych od zabudowy. Z punktu widzenia prowadzenia gospodarki rolnej, konieczna jest ochrona tych kompleksów a głównie gleby II i IV klasy gleb mineralnych i II-III klasy użytków zielonych, gleby organiczne torfowe i murszowo-torfowe.

Czynnikami ograniczającymi są:

- rozdrobnienie gospodarstw rolnych co stanowi jedną z barier hamującą unowocześnienie i intensywny rozwój rolnictwa,
- zbywanie produktów rolniczych.

Mały stopień chemizacji i umaszynowania oraz specyficzna struktura agrarna mogą stać się atutem gospodarstw w gminie jeśli zdecydują się one na produkcję ekologiczną.

4.2. Leśnictwo

Lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 360 ha tj. 5,8% powierzchni ogólnej gminy. Lasy państwowe, zarządzane są przez Nadleśnictwo Rudnik n/Sanem. Stanowią niewielkie enklawy w sąsiedztwie lasów prywatnych. Lasy prywatne są niewielkiej powierzchni, przeważnie monokulturowe, głównie sosnowe, młode i źle utrzymane. Powierzchnia ich ulega

powiększaniu na skutek zalesiania przylegających do nich nieużytków i odłogów oraz zalesiania prowadzonego na glebach o bardzo słabej jakości.

Tab. 29 30. Użytkowanie gruntów według gmin w powiecie niżańskim

	Powierzchnia ogólna w ha	Użytki rolne		Lasy i grunty leśne	
		w ha	%	w ha	%
Powiat niżański	78 558	39 645	50,47	31 401	39,97
Gminy:					
Harasiuki	16 829	7 264	43,16	8 448	50,20
Jarocin	9 043	4 898	54,16	3 645	40,31
Jeżowe	12 377	7 628	61,63	3 413	27,57
Krzeszów	6 238	5 091	81,61	360	5,77
Nisko	14 244	4 902	34,41	7 295	51,21
Rudni nad Sanem	7 871	3 586	45,56	3 501	44,48
Ulanów	11 956	6 276	52,49	4 739	39,64

Źródło: - Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S. w Rzeszowie

Gleby rolniczo nieprzydatne i gleby najgorszych klas bonitacyjnych, leżące w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów leśnych powinny być przeznaczone pod zalesienie.

W powiecie niżańskim lasy i grunty leśne stanowią 39,97% ogółu powierzchni powiatu a w poszczególnych gminach ich powierzchnia waha się od 5,77% w gminie Krzeszów do 51,21% w gminie Rudnik. Powierzchnia lasów i gruntów leśnych w gminie Krzeszów stanowi 1,15% ogółu powierzchni lasów w powiecie niżańskim.

Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna obszaru I zmiany Studium

Teren objęty I Zmianą Studium, oznaczony symbolem ZN, nie stanowi gruntów leśnych o użytku Ls, podlegających ochronie prawnej.

Teren objęty I zmianą Studium zajmuje powierzchnię 2,4 ha, z czego ponad 80% powierzchni terenu stanowią grunty orne. Pozostałą powierzchnię stanowią pastwiska trwałe oraz łąki. Na terenie objętym I zmianą Studium występują grunty chronione III klasy, wymagające dokonania zmiany przeznaczenia na cele nierolne i nieleśne, w trybie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jednak biorąc pod uwagę, iż na terenie gminy Krzeszów, ponad 20% powierzchni stanowią grunty klasy III, zmiana przeznaczenia terenu pod cmentarz nie spowoduje negatywnych skutków uszczuplenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej w skali gminy.

5. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

W 1999 r. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w systemie REGON, w gminie stanowiła zaledwie 4,0% podmiotów zarejestrowanych w powiecie niżańskim.

Tab. 30 31. Jednostki organizacyjne zarejestrowane w 1999 r. w systemie REGON w powiecie niżańskim wg form własności

Gmina	Ogółem	Sektor			
		Publiczny		Prywatny	
		Własność			
		Państwowa	Komunalna	Prywatna krajowa	Zagraniczna
Harasiuki	157	-	11	146	-
Jarocin	135	-	11	124	-
Jeżowe	226	2	15	208	1
Krzeszów	99	-	9	90	-
Nisko-miasto	906	22	17	867	-
Nisko-gmina	214	1	6	206	-
Rudnik - miasto	415	7	12	395	1
Rudnik - gmina	79	-	2	77	-
Ulanów – miasto	88	1	9	78	-
Ulanów – gmina	152	-	9	143	-
Razem	2 473	33	101	2 334	2
Udział w %		1,33	4,08	94,51	0,08

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S. w Rzeszowie

Wśród zarejestrowanych podmiotów gospodarczych 90 % stanowiła grupa osób fizycznych (własność prywatna krajowa).

Tab.31 32. Zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą według Europejskiej Klasyfikacji Działalności

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym						
		działalność produkcyjna	budownictwo	transport, gosp. magazynowa i łączność	handel i naprawy	hotele i restauracje	pośrednictwo finansowe	obsługa nieruchomości i firm
a) 1998								
b) 1999								
c) przyrost b-a								
Pow.niżański a)	2 011	345	212	12	822	79	51	150
b)	2 285	405	266	139	902	84	77	157
c)	274	60	54	19	80	5	26	7
Miasta								
Nisko a)	725	77	68	39	326	23	26	79
b)	812	90	84	43	351	22	42	83
c)	87	13	16	4	25	- 1	16	4

*STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRZESZÓW*

Rudnik n/Sanem								
a)	332	81	11	9	153	8	5	24
b)	374	94	14	11	166	10	8	28
c)	42	13	3	2	13	2	33	4
Ulanów								
a)	60	4	4	2	30	3	2	4
b)	70	8	4	1	31	3	3	4
c)	10	4	-	-1	3	-	1	-
Wieś								
Harasiuki								
a)	129	25	13	14	51	4	3	6
b)	143	26	18	19	55	4	2	6
c)	14	1	5	5	4	-	-1	-
Jarocin								
a)	110	24	16	10	38	3	1	6
b)	126	26	19	12	43	5	1	6
c)	16	2	3	2	5	2	-	-
Jeżowe								
a)	187	47	41	9	52	6	2	2
b)	244	60	61	11	68	6	5	2
c)	57	13	20	2	16	-	3	-
Krzeszów								
a)	78	10	6	5	43	5	2	4
b)	93	13	9	5	48	5	5	3
c)	15	3	3	-	5	-	3	-1
Nisko								
a)	188	40	31	16	55	10	5	14
b)	201	45	32	18	59	10	5	14
c)	13	5	1	2	4	-	-	-
Rudnik n. Sanem								
a)	69	16	10	3	25	6	2	-
b)	74	17	12	3	25	6	3	1
c)	5	1	2	-	-	-	1	1
Ulanów								
a)	133	21	12	13	49	11	3	11
b)	148	26	13	16	54	13	3	10
c)	15	5	1	3	5	2	-	-1

Źródło: Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w Woj. Podk. w 1999r. – US w Rzeszowie

W gminie dominują podmioty gospodarcze o profilu usługowym – handel i naprawy. Stanowią one 47,5% ogółu podmiotów w gminie i 4,9% z ogólnej liczby zarejestrowanych w powiecie. Działalność produkcyjna stanowi tylko 11% z ogólnej liczby zarejestrowanych.

Istotny jest fakt, że w stosunku do 1998 r. ilość zakładów w gminie zwiększyła się o 19%.

6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

6.1. Wychowanie i edukacja

Wychowanie przedszkolne

Wychowanie przedszkolne w kraju realizowane jest w dwóch formach: w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Placówki

przedszkolne obejmują dzieci w wieku 3 – 6 lat, oddziały przedszkolne przy szkołach tylko dzieci 6-letnie tworząc tzw. klasy „zerowe”. W roku szkolnym 2000/2001 do oddziałów przedszkolnych uczęszczało 31 dzieci w tym 18 w miejscowości Bystre i 13 w Krzeszowie. Natomiast do przedszkola w Krzeszowie do dwóch oddziałów uczęszczało 23 dzieci. Wychowaniem przedszkolnym objętych było w gminie 48 dzieci.

Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży

W roku szkolnym 2000/2001 do trzech szkół podstawowych uczęszczało 333 uczniów.

Są to:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzeszowie – z klasami I-VI. Uczęszcza do niej 173 uczniów z miejscowości Krzeszów, Koziarnia, Krzeszów Dolny, Podolszynka Ordynacka,
- Szkoła Filialna w Kamionce – z klasami I-III. Uczęszcza do niej 102 uczniów z miejscowości Bystre, Kustrawa, Łazów, Sigielki.
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bystrem – z klasami I-VI. Uczęszcza do niej 102 uczniów z miejscowości Bystre, Kustrawa, Łazów i Sigielki.

Dzieci z Podolszynki Plebańskiej uczęszczają do szkoły w Krzeszowie Górnym (gmina Harasiuki).

Tab. 32 33. Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży w Gminie Krzeszów
(stan z początku roku szkolnego)

Rok szkolny	Ilość szkół	Ilość pomieszczeń do nauczania	Ilość nauczycieli pełnozatrudnionych	Ilość oddziałów	Ilość uczniów	Ilość absolwentów
1998/1999	3	27	30	24	475	74
1999/2000	3	24	22	22	403	63
2000/2001 ^{x/}	3	17	21	17	304	

Źródło: - Województwo Podkarpackie w 1998 r.- U.S. w Rzeszowie

- Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S. w Rzeszowie

- x/ dane U.G. Krzeszów

W porównaniu z rokiem szkolnym 1998/1999 ilość dzieci uczęszczających do szkół podstawowych w gminie zmniejszyła się w roku szkolnym 2000/2001 o 172 osoby tj. o 36%.

Tab. 33 34. Liczba uczniów w szkołach i poszczególnych klasach w roku szkolnym 2000/2001 w gminie Krzeszów.

Szkoła Podstawowa	Razem	„0”	I	II	III	IV	V	VI	Nauczanie indywidualne
Bystre	102	18	13	12	19	17	19	22	-

*STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KRZESZÓW*

Krzeszów	202	13	22	23	28	36	46	45	2
Kamionka	29	-	9	11	8	-	-	-	1

Źródło: Urząd Gminy Krzeszów

Liczebność klas jest zróżnicowana. Średnio w klasie uczy się 19,6 uczniów. Najliczniejsza jest klasa 28-osobowa. W szkole w Kamionce nauka odbywa się w klasach łączonych (II +III).

W związku z wprowadzeniem reformy oświaty z dniem 1 września 1999r. w strukturze szkolnictwa pojawił się nowy rodzaj szkoły – 3-letnie gimnazjum powszechne czyli niższy szczebel szkolnictwa średniego. Gimnazjum kończy się egzaminem i daje możliwość dalszego kształcenia w liceum profilowanym lub w szkole zawodowej.

Tab.34 35. Gimnazjum w Krzeszowie

	Liczba		
	Uczniów	Oddziałów	Nauczycieli pełnozatrudnionych/niepełnozatrudnionych
1999/2000	83	4	3/13
2000/2001	167	8	8/13

6.2. Kultura

Na terenie gminy, głównymi ośrodkami prowadzącymi działalność kulturalną są:

- Gminny Ośrodek Kultury w Krzeszowie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Krzeszowie i jej placówka w Łazowie.

W 1999 roku w Krzeszowie i Łazowie liczba czytelników wynosiła łącznie 739, a liczba wypożyczeń 17551 w tym 6921 dla dorosłych i 10630 dla dzieci.

Biblioteka posiadała ogółem 31 652 woluminy.

6.3. Ochrona zdrowia

Ochronę zdrowia i opiekę medyczną nad mieszkańcami gminy sprawuje Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krzeszowie oraz jeden prywatny gabinet lekarski w Krzeszowie. GSPZOZ zatrudnia 3 lekarzy, w tym dwóch internistów i jednego stomatologa oraz 7 pielęgniarek.

Tab. 35 36. Pracownicy medyczni w gminach wiejskich powiatu niżańskiego

Wyszczególnienie	Liczby bezwzględne			na 10 000 ludności		
	lekarze	stomatolodzy	pielęgniarki	lekarze	stomatolodzy	pielęgniarki
województwo podkarpackie	3 764	693	10 662	17,7	3,3	50,2
Harasiuki	3	1	7	4,7	1,6	11

Jarocin	1	2	4	1,8	3,7	7,4
Jeżowe	4	1	10	4,2	1,0	10,4
Krzeszów	2	1	7	4,7	2,3	16,3

Źródło: - Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2000 – U.S. w Rzeszowie.

Wskaźniki liczby lekarzy i pielęgniarek na 10 000 mieszkańców są niższe od wskaźników dla województwa podkarpackiego, ale wyższe niż wskaźniki w gminach wiejskich powiatu niżańskiego.

6.4. Sport i kultura fizyczna

Na terenie gminy oprócz stadionu sportowego w Krzeszowie istnieją boiska sportowe przy publicznych szkołach podstawowych w Krzeszowie oraz w miejscowości Bystre.

6.5. Turystyka i wypoczynek

Główne walory krajoznawcze w gminie wynikają z jej ukształtowania. Atrakcje turystyczne w gminie stanowią:

- Dolina Dolnego Sanu z terasą zalewową, która na znacznej długości ukształtowana jest w postaci skarpy,
- Terasa Nadzalewowa Sanu płaska, lekko nachylona w kierunku północno-zachodnim w występującymi lokalnie wydrami, porozcinana dolinami lewobrzeżnych dopływów Sanu,
- Płaskowyż Tarnogrodzki wznoszący się na terenie gminy na wysokości 177,0-230 metrów n.p.m., porozcinany dolinami niewielkich, prawobrzeżnych dopływów Sanu.

Rzeźba terenu w granicach administracyjnych gminy jest bardzo urozmaicona. Wysokości względne zróżnicowane, a erozja spowodowała powstanie głębokich wąwozów o pionowych ścianach. Lasy występują głównie we wschodniej części gminy i nie zajmują dużych powierzchni. Zbiorniki wodne o niewielkiej powierzchni występujące głównie w dnach starorzeczy. Planowane zbiorniki retencyjne będą pełniły również funkcję rekreacyjną. Południowa granica gminy na odcinku z Kuryłówką stanowi granicę Kuryłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Obok walorów turystycznych do rozwoju turystyki niezbędna jest baza noclegowa i gastronomiczna. Gmina posiada bazę noclegową w ilości 8 miejsc noclegowych. Istniejąca baza gastronomiczna to restauracja, piwiarnia i bar w Krzeszowie.

O atrakcyjności turystycznej stanowi:

- zachowanie kultury ludowej, sztuki i rękodzieła,
- ochrona panoram widokowych, detali architektonicznych i zabytków,
- forma aktywności sportowo-rekreacyjnej (żeglarstwo, kolarstwo, biegi na orientację, wędkarstwo),
- ochrona i rewaloryzacja zespołów urbanistycznych oraz pojedynczych obiektów o wysokiej wartości historycznej (budownictwo sakralne i świeckie),
- poprawa stanu infrastruktury turystycznej, tj:
 - rozbudowa i modernizacja dróg dojazdowych do atrakcji turystycznych,
 - budowa sieci szlaków dla turystyki pieszej, rowerowej i konnej,
 - oznakowanie szlaków dla turystyki pieszej,
 - powiększenie bazy noclegowej i urządzeń sportowo-rekreacyjnych.

Najprostszą formą zagospodarowania turystycznego jest realizacją ośrodka wypoczynku krótkotrwałego – weekendowego, w okolicy zbiornika wodnego. Ośrodek taki wymaga zagospodarowania jedynie terenów przybrzeżnych na pola namiotowe i biwakowe, boiska do gier zbiorowych. Urządzenia te nie wymagają dużych nakładów finansowych.

Turystyka nie należy obecnie do podstawowych dziedzin gospodarki ani powiatu niżańskiego, ani gminy Krzeszów. Zróżnicowany krajobraz, przyroda, zasoby kulturowe w powiązaniu z rolnictwem sprawiają, że gmina może zaoferować:

- pobyty wypoczynkowe w gospodarstwach agroturystycznych,
- poznawanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych (wędrowki szlakami turystycznymi).

Teren gminy jest atrakcyjny dla rozwoju turystyki pieszej, rowerowej, konnej i agroturystyki a zlewnia Sanu jest dobrym miejscem do wędkowania.

6.6. Usługi inne

W Krzeszowie zlokalizowany jest:

- Urząd Gminy,
- Posterunek Policji,
- Bank Spółdzielczy,
- Urząd Pocztowy

Instytucje te obsługują ludność całej gminy.

Remizy Ochotniczej Straży Pożarnej są zlokalizowane w miejscowościach : Krzeszów, Bystre, Kustrawa, Podolszynka Plebańska, Kamionka Górna, Kamionka Dolna.

Uwarunkowania wynikające z poziomu warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony zdrowia objętego I zmianą Studium

Teren objęty I zmianą Studium znajduje się w strefie sanitarnej istniejącego cmentarza. Teren spełnia warunki lokalizacyjne dla cmentarzy, spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 52, poz. 315), tj.:

- odległość cmentarza od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych jest większa niż 150 m;*
- odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych jest większa niż 50 m lecz mniejsza niż 150 m, jednak budynki mieszkalne w granicach strefy ochronnej od cmentarza są zaopatrzone w sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone;*
- w odległości 500 m od granic analizowanego terenu brak jest ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych,*
- teren położony jest na lokalnej wyniosłości i nie jest narażony na zalanie wodami powodziowymi, posiada ukształtowanie umożliwiające łatwy spływ wód deszczowych,*
- na analizowanym terenie do głębokości 3 m nie stwierdzono zwierciadła wód gruntowych,*
- na analizowanym terenie występują grunty przepuszczalne a zawartość węglanu wapnia nie przekracza 1% (przy tak niskiej zawartości węglanu wapnia nie będzie zachodzić zjawisko krasowienia, w rejonie badanego terenu nie stwierdzono form krasowych),*
- analizowany teren posiada korzystną różę wiatrów.*

Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Przyjęta funkcja cmentarza, oznaczona symbolem ZC, w obszarze przestrzeni publicznej, nie spowoduje zagrożenia dla ludzi i ich mienia. Planowane obiekty i elementy zagospodarowania, nie spowodują poważnej awarii w rozumieniu przepisów prawa.

Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju Gminy w zakresie obszaru objętego I zmianą Studium

Ustanowienie terenu objętego I zmianą Studium, oznaczony symbolem ZC, wynika z konieczności wyznaczenia dodatkowych powierzchni pod cmentarz. Obecny teren zajmowany przez nekropolię jest niemal w całości zagospodarowany mogiłami.

Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

W granicach opracowania I Zmiany Studium, oznaczonego na rysunku symbolem ZC, położone są grunty będące własnością kościoła. Nie są to tereny będące własnością Skarbu Państwa.

Bez względu na stan prawny władającego terenem objętym I Zmianą Studium, Rada Gminy Krzeszów działając w ramach tzw. władztwa planistycznego może dokonywać zmiany dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu, w sposób sprzyjający dalszemu rozwojowi gospodarczemu gminy, z poszanowaniem walorów przyrodniczych terenu.

7. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

7.1 Zaopatrzenie w wodę

Na obszarze gminy Krzeszów n/Sanem zaopatrzenie w wodę z wodociągu komunalnego posiadają następujące miejscowości: Koziarnia, Krzeszów, Podolszynka Ordynacka, Podolszynka Plebańska, Kamionka Dolna, Kamionka Średnia, Kamionka Górna, Kamionka Kolonia oraz Kustrawa.

W Koziarni znajduje się ujęcie wody w postaci dwóch studni wierconych o łącznej wydajności $Q_{maxh} = 35 \text{ m}^3/\text{h}$ ($Q_{maxd} = 658 \text{ m}^3/\text{d}$). Z ujęcia woda tłoczona jest pompami do stacji uzdatniania, gdzie poddawana jest procesom odżelaziania i odmanganiania oraz dezynfekcji. Ze stacji uzdatniania dostarczana jest siecią wodociągową o średnicach od $\phi 90 \text{ mm}$ do $\phi 160 \text{ mm}$ do odbiorców we wsiach: Koziarnia i Kopki (w gm. Rudnik n/Sanem).

Miejscowości leżące po prawej stronie rzeki San tj. Krzeszów, Podolszynka Ordynacka, Podolszynka Plebańska, Kamionka Dolna, Średnia, Górna, Kolonia posiadają wodociąg komunalny o średnicach od $\phi 90 \text{ mm}$ do $\phi 225 \text{ mm}$, do którego woda dostarczana jest z ujęcia znajdującego się w Krzeszowie Górnym, w gminie Harasiuki. Ze względu na duże odległości między poszczególnymi miejscowościami, doprowadzenie wody występuje w trzech punktach (dwie studzienki wodomierzowe we wsi Podolszynka Plebańska i jedna we wsi Kamionka Górna).

W miejscowości Krzeszów w systemie sieci wodociągowej znajduje się zbiornik wyrównawczy wody o pojemności 150 m^3 . Miejscowość Kustrawa posiada sieć

wodociągową o średnicy ϕ 110 mm zasilaną z wodociągu komunalnego Lipiny-Malennik, z gminy Potok Górny .

Miejscowości : Krzeszów Dolny, Bystre, Sigielki oraz Łazów nie posiadają wodociągu komunalnego, ich mieszkańcy zaopatrują się w wodę ze studni kopanych .

Dla tych miejscowości opracowana jest „Koncepcja wodociągów”, wg której przewiduje się zaopatrzenie w wodę z istniejących nieeksploatowanych trzech studni głębinowych

o łącznych zasobach eksploatacyjnych $Q_e = 47,5 \text{ m}^3/\text{h}$. Zasoby te określone zostały Decyzją nr OS.III.7530/27/98/WZ z dnia 10.07.1998 r. wydaną przez Wojewodę Tarnobrzieskiego .

Eksploatacją sieci wodociągowej na terenie Gminy zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Krzeszowie n/Sanem .

Długość sieci wodociągowej w poszczególnych miejscowościach przedstawia się następująco:

Miejscowość	Długość sieci [m]	Średnica [mm]	Materiał
Podolszynka Plebańska	2730	110	PCV
Podolszynka Ordynacka	7140	90, 110, 160, 225	PCV
Kamionki	16300	90, 110, 160	PCV
Kustrawa	5333	110	PCV
Krzeszów	6413	90, 110, 160	PCV
Koziarnia	12895	90, 110, 160	PCV
OGÓŁEM	50811	90, 110, 160, 225	PCV

Zużycie wody na terenie Gminy w 1999 roku wynosiło około 68 027 m³ , w tym :

- z wodociągu w Koziarni ogółem – 26 314 m³ , w tym w miejscowości Kopki – 16 121 m³ - w miejscowości Koziarnia – 10 193 m³
- z wodociągu w Krzeszowie Górnym – miejscowości : Podolszynka Plebańska, Podolszynka Ordynacka, Kamionki, Krzeszów, Kustrawa – około 57 834 m³ .

Na terenie Gminy około 74 % gospodarstw jest zaopatrywane w wodę z wodociągów gminnych .

Zestawienie **zapotrzebowania wody** dla gminy Krzeszów n/Sanem

L.p.	Miejscowość	Qśrd ist. [m3/d]	Qmaxd ist. [m3/d]	Qśrd persp. [m3/d]	Qmaxd persp. [m3/d]
1	Łazów	92,17	118,92	113,10	141,79
2	Sigielki	51,19	67,12	62,38	79,30
3	Bystre	158,29	207,58	198,52	251,80
4	Kustrawa	62,80	83,12	78,10	99,84
5	Krzeszów Dolny	91,22	114,19	117,32	149,24
6	Krzeszów	141,70	177,45	199,21	234,79
7	Kamionka Dolna i Kol.	81,05	105,99	107,85	135,53
8	Kamionka Średnia	32,87	43,09	43,68	54,91
9	Kamionka Górna	80,68	106,88	102,88	131,18
10	Podolszynka Ordynacka	87,64	115,94	114,82	145,90
11	Podolszynka Plebańska	51,01	67,25	66,78	84,66
12	Koziarnia (Kolonia Koziarnia, Budy, Konstantynów)	56,97	74,06	79,14	102,86
	OGÓŁEM	987,59	1282,23	1283,78	1611,80

Wydajność istniejących ujęć eksploatowanych i nieeksploatowanych na terenie Gminy wynosi łącznie $Q_{maxh} = 82,5 \text{ m}^3/\text{h}$; $Q_{max d} = 1980,0 \text{ m}^3/\text{d}$ i zabezpiecza bieżące oraz perspektywiczne potrzeby mieszkańców Gminy .

W 1999 roku opracowana została „Koncepcja wodociągów dla gminy Krzeszów” , w której przewiduje się zaopatrzenie w wodę wszystkich odbiorców w gminie z własnych ujęć znajdujących się na terenie gminy Krzeszów .

7.2 Odprowadzenie ścieków

Na terenie Gminy, jedynie w północnej części miejscowości Krzeszów, wybudowana jest sieć kanalizacji sanitarnej odprowadzająca ścieki do oczyszczalni ścieków typu TMB – 720 o przepustowości $60,00 \text{ m}^3/\text{d}$, zlokalizowanej na skraju osiedla domków jednorodzinnych przy ul. Zielonej . W najbliższej przyszłości przejmie ona również ścieki

z budowanego osiedla domków jednorodzinnych „Kamionka” (wybudowana została przepompownia sieciowa, do której zostaną skierowane ścieki z w/w osiedla). Długość istniejącej kanalizacji sanitarnej ϕ 225 mm wynosi 1100 m.

Ilość odprowadzonych ścieków sanitarnych w 1999 roku wynosiła około 6800 m³.

Na pozostałym obszarze Gminy ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych i okresowo wywożone wozami asenizacyjnymi lub wpuszczane bezpośrednio do potoków lub rowów.

Aktualnie Gmina posiada opracowaną „Koncepcję programową gospodarki ściekowej dla Gminy Krzeszów” i przygotowuje się do opracowania dokumentacji projektowej oraz rozpoczęcia realizacji systemu kanalizacji sanitarnej.

7.3 .Gospodarka odpadami

Gmina Krzeszów gospodarkę odpadami komunalnymi i przemysłowymi prowadzi w sposób uregulowany (zasady utrzymania czystości, porządku na terenie gminy Krzeszów reguluje uchwała Rady Gminy w Krzeszowie).

Na terenie Gminy, w miejscowości Sigiełki funkcjonuje nowoczesne składowisko odpadów, oddane do eksploatacji w 2001 roku.

Teren składowiska o powierzchni około 1,2 ha położony jest na terenie starej kopalni żwiru i piasku w jej górnej odkrywce. Składowisko uszczelnione zostało folią PE HD o grubości 2 mm oraz matami bentonitowymi (powierzchnia uszczelnienia geomembraną wynosi około 15 000 m²). Pojemność jego wynosi 75 000 m³ odpadów.

W skład składowiska wchodzi następujące obiekty :

- składowisko właściwe
- drenaż odcieków
- zbiornik odcieków o pojemności 55,48 m³
- budynek zaplecza socjalno-technicznego
- waga elektroniczna do ważenia samochodów
- boksy na surowce wtórne
- plac kompostowy o powierzchni około 300 m²
- mogilniki na odpady niebezpieczne w ilości 4 sztuk

Składowisko dzierżawione jest od Gminy przez Zakład Gospodarki Komunalnej z siedzibą w Krzeszowie . Obiekt ten umożliwia składowanie odpadów z terenu całej gminy oraz z innych gmin . Aktualnie przyjmuje odpady komunalne z Łańcuta oraz z części Rzeszowa (zawarte umowy z prywatnymi firmami).W razie zapotrzebowania istnieje możliwość dalszej rozbudowy składowiska .

Bilans powstających i usuwanych **odpadów** na obszarze Gminy :

- średni krajowy wskaźnik nagromadzenia odpadów komunalnych we wsiach wynosi :

$N_o = 0,40 \text{ m}^3/\text{Mr}$ - dla stanu istniejącego

$N_o = 0,60 \text{ m}^3/\text{Mr}$ – dla 2020 roku

- ilość powstających odpadów w gminie wynosi :

- w stanie istniejącym : $Q_o = 1815,40 \text{ m}^3/\text{r}$
- docelowo 2020 rok : $Q_o = 3358,77 \text{ m}^3/\text{r}$

Na terenie gminy Krzeszów wdrażana jest segregacja odpadów „u źródła” . Każdy wytwórca odpadów otrzymuje pięć foliowych kolorowych worków i prowadzi segregację asortymentową tj. makulatura, puszki metalowe, szkło białe, szkło kolorowe, plastik oraz odpady nieprzerabialne . Posegregowane śmieci odbierane są przez tabor Zakładu Gospodarki Komunalnej w Krzeszowie .

7. 4 Zaopatrzenie w gaz i ciepło

Wszystkie miejscowości w gminie Krzeszów nad Sanem posiadają sieć gazową .Poszczególne miejscowości zgazyfikowane są gazem ziemnym z sieci krajowej ,techniką średniego ciśnienia z zastosowaniem indywidualnych reduktorów domowych . Gaz ziemny dostarczany jest na teren gminy Krzeszów n/Sanem gazociągiem średnioprężnym o średnicy $\phi 100 \text{ mm}$ ze stacji red-pom I stopnia usytuowanej w miejscowości Kopki, gm. Rudnik n/Sanem . Gaz siecią gazociągów średnioprężnych o średnicach od $\phi 32 \text{ mm}$ do $\phi 100 \text{ mm}$ doprowadzony jest do poszczególnych miejscowości i odbiorców na terenie Gminy.

Gaz ziemny jest używany do celów konsumpcyjnych i grzewczych. Około 47 % mieszkańców Gminy korzysta z sieci gazu ziemnego .

W poszczególnych miejscowościach do sieci gazowej podłączone są następujące wielkości odbiorców :

- Krzeszów - ilość odbiorców gazu wynosi 54 %

- Podolszynka Ordynacka – ilość odbiorców gazu wynosi 54 %
- Kamionki – ilość odbiorców gazu wynosi 47 %
- Podolszynka Plebańska – ilość odbiorców gazu wynosi 54 %
- Krzeszów Dolny – ilość odbiorców gazu wynosi 54 %
- Bystre - ilość odbiorców gazu wynosi 30 %
- Kustrawa – ilość odbiorców gazu wynosi 30 %
- Koziarnia – ilość odbiorców gazu wynosi 87 %
- Sigiełki – ilość odbiorców gazu wynosi 30 %
- Łazów – ilość odbiorców gazu wynosi 30 %

Sieć gazowa na terenie Gminy budowana w latach dziewięćdziesiątych jest w dobrym stanie technicznym , nie wymaga modernizacji ani kapitalnego remontu .

Aktualnie sieć gazowa w pełni zaspokaja potrzeby ludności i nie wymaga rozbudowy .

Eksploatacją gazociągów wysokoprężnych i stacji redukcyjno-pomiarowych I stopnia zajmuje się Regionalny Oddział Przesyłu w Sandomierzu .

Dystrybucją gazu na terenie gminy Krzeszów nad Sanem zajmuje się Oddział Karpacki Zakład Gazowniczy w Sandomierzu, prowadzący eksploatację sieci rozdzielczej średniego ciśnienia . Bezpośrednio eksploatacją sieci na terenie gminy zajmuje się Rozdzielnia Gazu Rudnik nad Sanem, ul. Sandomierska .

Na terenie gminy Krzeszów wszystkie kotłownie w obiektach użyteczności publicznej zasilane są paliwem gazowym .

Budownictwo jednorodzinne ogrzewane jest z indywidualnych kotłowni wbudowanych zasilanych gazem, węglem oraz piecami węglowymi a także ze źródeł energii odnawialnych .

Niekorzystnym zjawiskiem jest niski procent odbiorców gazu w poszczególnych miejscowościach , mimo dobrze rozwiniętego systemu sieci gazowej (wystarczająca przepustowość stacji redukcyjno-pomiarowych oraz gazociągów) . Wynika to ze stosunkowo wysokiej ceny gazu ziemnego , co ogranicza wykorzystanie go do celów grzewczych .

Na terenie Gminy znajdują się niekonwencjonalne źródła energii cieplnej, a mianowicie zainstalowane kolektory słoneczne w miejscowości Krzeszów a także kilka kotłowni wykorzystujących biomasę (trociny) . Właścicielami tych urządzeń są prywatni inwestorzy – ogrzewanie budynków jednorodzinnych .

7.5 Energetyka oparta o źródła odnawialne

Na terenie gminy Krzeszów n/Sanem istnieje możliwość wykorzystania źródeł tzw. energii odnawialnej, która jest jednym z elementów efektywnego gospodarowania ciepłem, szczególnie w aspekcie ochrony środowiska naturalnego.

Na terenie Gminy znajdują się niekonwencjonalne źródła energii cieplnej, a mianowicie zainstalowane kolektory słoneczne w miejscowości Krzeszów, kilka kotłowni wykorzystujących biomasę (trociny) a także siłownia wiatrowa zlokalizowana w Krzeszowie. Właścicielami tych urządzeń są prywatni inwestorzy i produkowane ciepło oraz energia elektryczna przeznaczone są na potrzeby ogrzewania i oświetlenia budynków jednorodzinnych .

7. 6 Elektroenergetyka

Ocenę stanu wyposażenia gminy w sieci elektroenergetyczne na potrzeby studium, dokonano poddając analizie następujące zagadnienia .

- Stopień obciążenia transformatorów w stacjach redukcyjnych 110kV zasilających gminę
- Spadki napięcia sieci
- Warunki pewności zasilania
- Kondycję sieci / zgodność z obowiązującymi standardami i normami zaopatrzenia w energię/

Z analizy stanu istniejącego systemu średnich napięć, przeprowadzonego przez ENERGOPROJEKT KRAKÓW, dla obszaru Rejonu Energetycznego Stalowa Wola, wykonanej na potrzeby „Koncepcji rozwoju sieci średnich napięć Rzeszowskiego Zakładu Energetycznego” wynika co następuje : Stacja redukcyjna z której wyprowadzone są magistrale zasilające gminę znajduje się na terenie miasta Rudnika.

Jest to stacja dwutransformatorowa i posiada rezerwy mocy rzeczywistej., w stosunku do zainstalowanej, co oznacza, że w przypadku awarii jednego transformatora , druga jednostka jest w stanie pokryć zapotrzebowanie wszystkich obwodów wychodzących z GPZ.

Korzystnie przedstawia się w stacji możliwość wyprowadzenia nowych obwodów dla zapewnienia prawidłowych warunków zasilania odbiorców w sytuacji przyrostu poziomu zapotrzebowania. Określa je ilość wolnych pól w rozdzielni średniego napięcia . W GPZ Rudnik wolnych pól jest w chwili obecnej 14 , w tym 3 w pełni wyposażone.

Na podstawie obciążenia magistral , nie stwierdzono występowania w gminie obszarów gdzie byłby przekroczony dopuszczalny w sieciach spadek napięcia , większy niż 8 w sieciach Sn i 5 % w sieciach nn

Układ nie spełnia jednak warunków niezawodności

Przez niezawodność zasilania odbiorców rozumiana jest wypadkowa stanu technicznego elementów sieci , jej konfiguracji /rozległości / oraz sprawność służb remontowych zapewniających szybkie likwidowanie zaistniałych awarii. Długość magistrali gminnej przekracza przyjęte kryteria wymaganych parametrów układu magistralno – rozgałęźnego. Zbyt długie są również odgałęzienia i za duża liczba stacji transformatorowych z nich zasilanych.

Na załączniku graficznym w skali 1: 25 000 , elementy systemu energetycznego nie spełniające warunków niezawodności zostały oznaczone kolorem żółtym .Część wsi wymaga reelektryfikacji.

Do miejscowości tych należą : Koziarnia, Łazów, Kustrawa i Kamionka Dolna. Zakres reelektryfikacji wymaga wybudowania, odpowiedniej do potrzeb, liczby nowych stacji transformatorowych wraz z liniami zasilającymi średniego napięcia, remontu kapitalnego, czyli odtworzenia , elementów najstarszych sieci średniego i niskiego napięcia oraz przyłączy domowych.

Przebieg przez gminę trasy linii wysokiego napięcia ze strefami ochronnymi , wolnymi od zabudowy ogranicza sposób zagospodarowania w pasie terenu pod linią 110 kV , wynosi on 20 m od osi. Wyznaczenie strefy ochronnej podyktowane jest występowanie podwyższonego poziomu pola elektromagnetycznego, szkodliwego dla ludzi i organizmów żywych.

7. 7 Telekomunikacja

Gmina należy do wysoko strefonizowanych w porównaniu z innymi gminami w województwie. Stan ten osiągnięto dzięki przeprowadzonej w ostatnich latach telefonizacji przy zastosowaniu najnowocześniejszych technik i technologii opartych o wysokoprzepustowe sieci kabli światłowodowych i centrale telefoniczne cyfrowe .Mimo możliwości szerokiego dostępu do środków łączności występuje zróżnicowanie w

wyposażeniu i obsłudze poszczególnych miejscowości. Nie wynika to z ograniczonych możliwości transmisyjnych systemu, a jedynie z poziomu zamożności mieszkańców.

W grudniu 1999 roku, w gminie było 829 abonentów, co daje wskaźnik gęstości telefonicznej 18,26. abonentów na 100 mieszkańców, a już w czerwcu roku następnego (2000), abonentów było 868, czego wynikiem wskaźnik gęstości wzrósł do 19,16. abonentów na 100 mieszkańców.

Część mieszkańców gminy obsługiwana jest łącznością bezprzewodową, komórkową. Łączność bezprzewodową realizują stacje nadawcza zlokalizowane w Rudniku. W chwili obecnej rozpoznawana jest sprawa lokalizacji na terenie gminy Krzeszów stacji bazowej telefonii komórkowej jednego z operatorów niezależnych

Działki przeznaczone na poszerzenie cmentarza, tj. działki nr 471/5, 471/2 i 515, stanowiące obszar opracowania I zmiany Studium, nie są uzbrojone. Wyjątek stanowi działka nr 514, przez którą, w północnej części, przy drodze gminnej, przebiega przewód wodociągowy ogólny o średnicy 40mm. Przez działki nr 471/5 oraz 471/2 przechodzi napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia. Na działce nr 471/5 znajduje się słup.

8. KOMUNIKACJA

W skład układu transportowego gminy wchodzi tylko układ drogowy. (najbliższa linia kolejowa znajduje się w odległości około 10 km e Rudniku nad Sanem).

Układ transportowy będzie ulegał modernizacji i rozbudowie.

Układ drogowy (oznaczony na rysunku Studium KD)

Podstawowy układ komunikacyjny tworzą:

- Droga wojewódzka relacji Bojanów-Kopki-Cieszanów,
- Drogi powiatowe i gminne mają charakter lokalny, obsługujące przyległe otoczenie wspomagające układ podstawowy.

Układ drogowy gminny tworzą następujące drogi:

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka Nr. 863 Kopki – Cieszynów (na dł. 7,3 km). Klasa drogi Z.. Nośność nawierzchni dostosowana jest do przenoszenia obciążeń nie przekraczających 80 kN/oś i na niektórych mniejszą. Według pomiaru ruchu przeprowadzonego 1995 roku średnie dobowe obciążenie wynosiło 1775 pojazdów na dobę, a prognoza na rok 2010 przewiduje ~ 3477 poje./dobę.

Zarząd drogi w najbliższym okresie czasu nie przewiduje większych przebudów lub modernizacji drogi.

Drogi powiatowe:

- Droga Nr 42562 Ulanów – Krzeszów (długość odcinak 2,590 km)
- Droga Nr 42767 Krzeszów – Łązów (długość odcinak 11,056 km)
- Droga Nr 42766 Konstatnyów od drogi 863– Kozienica – Tarnogóra (dł. odcinka 3,800 km)
- Droga Nr 42565 Kamionka – Harasinki (dł. odcinka 4300 km)
- Droga Nr 42775 miejscowość Kustrawa (łączy drogę wojewódzką Nr 863 z drogą powiatową Nr 42767 (dł., odcinak 2,240 km)
- Droga Nr 42566 Podolszynka Ordynacka – Krzeszów Górny (dł. Odcinka 2,090 km),

Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy Krzeszów wynosi około 28,946 km. Wymienione drogi posiadają nawierzchnie utwardzoną (bitumiczną) z przystankami autobusowymi (nie zawsze z zatokami).

Drogi gminne: stanowi kilka odcinków dróg oraz ulice miejscowości występujących | w gminie w przewadze o utwardzonej nawierzchni różnej szerokości.

W celu poprawy warunków transportu i bezpieczeństwa ruchu w mieście i gminie zakłada się modernizację całego systemu drogowego.

Drogi powiatowe na terenie zabudowanym powinny posiadać przekrój uliczny, poza terenem zabudowanym szerokość w liniach rozgraniczających w 20.0 m.

Linia zabudowy zgodnie z „Ustawą o drogach publicznych” dla dróg powiatowych a terenie zabudowanym wynosi 8,0 m od krawędzi dla budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi, natomiast poza terenem zabudowanym wynosi 15m.

Drogi gminne są przeznaczone do obsługi lokalnej o mniejszym natężeniu ruchu, służą do połączenia wsi z siedzibą gminy, innymi miejscowościami i punktami obsługi rolnictwa.

Przy kształtowaniu układu komunikacyjnego gminy należy dążyć do:

- Ograniczenia negatywnego wpływu drogi i ruchu na środowisko człowieka,
- Prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody w tym ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony zabytków, parków krajobrazowych oraz cennych obiektów w zagospodarowaniu terenów,
- Zapewnienia prawidłowej dostępności urządzeń obsługi ruchu dla osób niepełnosprawnych,

- Przy kształtowaniu drogi należy brać pod uwagę rzeźbę terenu,
- W terenie zabudowanym chodniki na głównych ciągach pieszych winny przebiegać wzdłuż dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych,
- Ścieżki rowerowe – należy wytyczyć główne szlaki turystyczne dla ruchu,
- Lokalizacje miejsc parkingowych tworzonych na terenie gminy winny obejmować:
 - Parkingi dla baz magazynowych i zakładów winny znajdować się na ich działkach,
 - Parkingi publiczne w miejscach koncentracji usług publicznych, przy terenach rekreacyjnych i stacji paliw.

Obsługę komunikacji zbiorowej zapewniają:

- Komunikacja autobusowa PKS,
- Komunikacja prywatna

Należy budować zatoki autobusowe dla wszystkich przewoźników.

Obsługa komunikacyjna obszaru objętego I zmianą Studium jest możliwa z istniejącego układu drogowego, opartego o drogi publiczne. Teren graniczy bezpośrednio z drogą gminna – ulicą Kościelną, prowadzącą na teren cmentarza istniejącego. Nie ma potrzeby stosowania dodatkowych rozwiązań komunikacyjnych.

9. STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA GRUNTÓW

Struktura własności gruntów w gminie została przedstawiona na mapie w skali 1:10 000.

Większość gruntów na terenie gminy znajduje się w posiadaniu prywatnym w postaci rozdrobnionych działek. Pozostałe tereny są w posiadaniu komunalnym lub Skarbu Państwa. Są to w znacznej mierze tereny niezainwestowane.

10. UWARUNKOWANIA WPLYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

10.1 Uwarunkowania zewnętrzne

Uwarunkowania zewnętrzne są związane z sytuacją gminy w regionie i bezpośrednim otoczeniu gminy. Składają się na nie wszystkie elementy znajdujące się poza systemem gminy więc całokształt zjawisk, procesów i zadań określających możliwości jej funkcjonowania i kształtowania procesów rozwojowych w przyszłości. Tak więc uwarunkowania zewnętrzne stanowią szansę lub zagrożenie dla rozwoju gminy.

1.1. W wojewódzkim rejestrze zadań rządowych i samorządowych, służących realizacji publicznych celów ponadlokalnych i regionalnych, nie występują zadania na obszarze gminy Krzeszów.

1.2.1. Z materiałów do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego wynikają wiodące cele rozwoju i główne kierunki polityki :

- gmina Krzeszów została sklasyfikowana jako ośrodek obsługi lokalnej władzy samorządowej (obsługa ludności rolniczej) podporządkowana ośrodkowi obsługi ponadlokalnej w Nisku,,
- zasadniczą funkcją gminy to funkcja rolnicza .

1.2.2. Szanse dla rozwoju gminy Krzeszów daje korzystne położenie:

- w sąsiedztwie tradycyjnych obszarów przemysłowych dawnego COP-u,
- na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 425 – Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów i wynikająca potrzeba ochrony jego zasobów wód,
- w strefie oddziaływania drogi wojewódzkiej Kopki – Tarnogród - Cieszanów,
- przebieg gazociągów wysokoprężnych o znaczeniu krajowym – Ø 700 mm relacji Jarosław – Rozwadów – Puławy, Ø 300 mm relacji Jarosław – Rozwadów – Sandomierz, ?

Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych I zmiany Studium

Teren objęty I Zmianą Studium obejmujący funkcje cmentarza, oznaczoną symbolem ZC, stanowi teren ogólnodostępnej przestrzeni publicznej. Funkcja ta jest nieuciągliwą w rozumieniu przepisów prawa. Cmentarze stanowią inwestycję celu publicznego o znaczeniu lokalnym w rozumieniu art. 6 ust 9 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U z 2024, poz. 1145), która może być realizowana ze środków budżetu gminy.

10.2. Uwarunkowania wewnętrzne

Uwarunkowania wewnętrznego rozwoju wynikają z zasobów i procesów tkwiących w gminie. Tworzą czynniki wspomagające lub utrudniające dla procesów funkcjonowania i osiągnięcia założonych celów rozwoju gminy.

Zaliczają się do nich:

- **wynikające ze stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego**

- system dolin wytworzonych przez cieki wodne tworzą naturalny system powiązań ekologicznych pomiędzy poszczególnymi obszarami stwarzając dogodne warunki dla kształtowania i wyznaczania strategicznych terenów otwartych gminy celem ochrony przed niewłaściwym zainwestowaniem,
 - występowanie w obrębie gminy i jej otoczeniu terenów o walorach rekreacyjnych, które mogą być podstawą zwiększania znaczenia turystyki pobytowej,
 - duże zasoby wód podziemnych,
 - zagrożenie powodziowe wzdłuż rzeki San,
 - zagrożenia czystości wód powierzchniowych i wód podziemnych w strefie GZWP wynikającymi głównie z braków w zakresie wyposażenia wsi w system zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków,
 - obiekty, zespoły w tym historyczne układy przestrzenne, tereny i obiekty wpisane do rejestru zabytków, stwarzające podstawę do rozwoju turystyki,
- **wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu**
- znaczna koncentracja terenów osiedlowych i niewielkie rozproszenie istniejącej zabudowy,
 - posiadanie na własnym obszarze ujęć wody o wystarczającej wydajności,
 - opracowana „Koncepcja programowa sieci wodociągowej dla gminy Krzeszów”,
 - opracowana „Koncepcja programowa gospodarki ściekowej dla gminy Krzeszów”,
 - wyposażenie wszystkich miejscowości w sieć gazową,
 - zasilanie gminy ze źródła wykazującego rezerwy mocy zainstalowanej i posiadającego możliwości podłączenia nowych odbiorców,
 - budowa składowiska odpadów komunalnych dla gminy Krzeszów w miejscowości Sigiełki,
 - telefonizacja przeprowadzona nowoczesnymi technikami zapewniającymi wysoką sprawność i szeroki wachlarz usług telefonicznych,
 - możliwość korzystania z różnych rodzajów łączności (przewodowa, komórkowa).
- **wynikające z jakości życia mieszkańców**

- rezerwy terenów mieszkaniowych w obowiązujących planach miejscowych oraz jako kompleksy terenów niezabudowanych tak w mieście jak i w gminie,
- zmiany jakościowe w zasobach mieszkaniowych oraz systematyczny wzrost liczby mieszkań w mieście i w gminie,
- dogodne połączenia komunikacją zbiorową z Niskiem i Rudnikiem, umożliwiające korzystanie mieszkańcom gminy z ponadlokalnych usług w zakresie infrastruktury społecznej,
- gmina nie wykorzystuje w pełni swoich zasobów przyrodniczych i kulturowych dla rozwoju turystyki a także możliwości, jakie daje agroturystyka,
- dobre wyposażenie miasta w usługi publiczne – oświata, kultura, zdrowie a także w usługi handlu i rzemiosła.

- ograniczenia w zagospodarowaniu gminy

Wynikające z :

- występowania gleb chronionych, które stanowią ograniczenia w rozwoju mieszkalnictwa i usług (głównie w północnej części gminy),
- położenie niemal całej gminy w obrębie GZWP Nr 425 i na terenie jego strefy ochronnej, gdzie obowiązują zakazy i ograniczenia związane z użytkowaniem gruntów,
- przebiegu linii wysokiego napięcia, które stwarzają ograniczenia w zagospodarowaniu pasów terenów wyznaczonych strefami ochronnymi,
- występowania kompleksów leśnych objętych ochroną prawną w których obowiązują ograniczenia związane z rozwojem działalności gospodarczej (turystycznej).

10.3 Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania oraz uzbrojenia terenu

- **znaczna koncentracja terenów osiedleńczych i niewielkie rozproszenie istniejącej zabudowy,**

Tereny osiedleńcze należy rozumieć jako tereny przeznaczone w obowiązującym na terenie gminy miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego. Plan ten w swych zapisach określa sumę obszarów gminy przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową o zróżnicowanej intensywności, formie, funkcjach towarzyszących (usługi, produkcja rolna, rekreacja itp.), a także określonych standardach technicznych (technologicznych). Obszary

przeznaczone pod zabudowę zawierają także zespoły zabudowy istniejącej (w tym zabudowy historycznej, a także zabudowy nowszej, zastanej w okresie opracowania wspomnianego planu), której udział w stosunku do obszarów dostępnych do zabudowania jest różny w poszczególnych miejscowościach gminy. Miejscowość Krzeszów wyróżnia się na tle innych miejscowości (o zdecydowanie wiejskim charakterze) swoim układem urbanistycznym kształtującym tereny zabudowy na sposób miejski. Stopień zainwestowania terenów przeznaczonych pod zabudowę na terenie Krzeszowa jest dość wysoki, pomimo znacznego spowolnienia procesów inwestycyjnych spowodowanego strukturalnymi zmianami gospodarczymi.

Przyjęty na większości obszarów wiejskich (a także na peryferiach samego Krzeszowa) model kształtowania terenów mieszkaniowych wzdłuż dróg historycznych zapobiega niepożądanemu rozpraszaniu się zabudowy, choć w obrębie gminy można znaleźć niewielkie enklawy (nawet pojedyncze gospodarstwa) oderwane od dużych skupisk zabudowy, zlokalizowane w pewnej odległości od głównych ciągów komunikacyjnych. Powszechnie występujący sposób zabudowy terenów wiejskich w oparciu o dość gęstą sieć dróg, zwłaszcza w północnej części gminy, stwarza możliwości rozwoju zabudowy na tych terenach, najczęściej w postaci drugiej linii zabudowy, uzależniając go jednak od utrzymania lub uzyskania dostępności do istniejących mediów komunalnych, obecnych w większości z tych ciągów drogowych. Tereny dostępne pod zabudowę przeważnie leżą na tyłach istniejącej zabudowy (na obszarach wiejskich), a zatem dla ich rzeczywistego udostępnienia może być niezbędna budowa dróg równoległych, wraz z odcinkami łączącymi lub sięgaczami, oraz towarzyszącymi im odgałęzień infrastruktury. Stosunkowo gęsta sieć dróg (ulic) na obszarze Krzeszowa pozwala na odpowiednie wyposażenie terenów dostępnych pod zabudowę, zresztą nie nazbyt rozległych.

Występujące na terenie gminy skupiska własności prywatnej, należące do niewielkiej liczby inwestorów, znajdujące się na terenach dogodnych do zabudowy, stanowią dobrą podstawę do kształtowania „na surowym korzeniu” rozległych zespołów urbanistycznych. Niezależnie od ich ewentualnej dominującej docelowo funkcji – mieszkaniowej (rezydencjonalnej) czy usługowej (rekreacyjnej) – większa część tych terenów wymagać będzie stworzenia bądź uzupełnienia w szerokim zakresie niezbędnej infrastruktury, w tym budowy nowych układów komunikacyjnych w oparciu o istniejące drogi, częstokroć gruntowe, polne.

- zasoby terenów rolnych

Na obszarze gminy Krzeszów, szczególnie w jej południowej części, znajdują się duże połacie gruntów rolnych o wysokiej klasie bonitacyjnej. Ich udział w ogólnej powierzchni gminy przesądza o dominacji funkcji rolniczej. Przemiany gospodarcze ostatniej dekady sprawiły, że gospodarka oparta o produkcję rolną jest coraz bardziej wymagająca. Dotyczy to między innymi użytkowania elementów rolniczej przestrzeni produkcyjnej zgodnie z wymogami ekonomicznymi nowoczesnego rolnictwa. Ochrona wartościowych terenów rolnych przed przypadkowymi formami (zespołami) zabudowy oraz nieekonomicznymi podziałami staje się coraz bardziej istotna.

Jednocześnie nabiera znaczenia sposób użytkowania terenów o znikomej przydatności dla rolnictwa ze względu na niskie klasy bonitacyjne gruntów rolnych, przeważających w północnej części gminy. Oprócz zainwestowania pozarolniczego, w szczególności przeznaczenia ich pod rekreację, sport i wypoczynek, a także pod różne formy zabudowy, wyłączenie z produkcji rolnej może się odbyć na drodze zalesienia tych terenów. Rozwiązanie to, wobec szczupłości terenów leśnych na obszarze gminy, poza niewątpliwymi korzyściami ekonomicznymi i ekologicznymi, może przynieść poprawę krajobrazu gminy w kontekście jej potencjału turystycznego.

- potencjał turystyczny

Pomimo położenia nad rzeką San oraz posiadania pewnych walorów kulturowych i przyrodniczych, gmina nie należy do szczególnych atrakcji turystycznych. Występują braki w infrastrukturze turystycznej, zwłaszcza adresowanej do coraz liczniejszej grupy wypoczywających aktywnie – podróżujących pieszo, na rowerach lub kajakach, poszukujących bazy wypadowej lub wygodnego przystanku. Załączek tej infrastruktury w postaci położonego w Krzeszowie zespołu noclegowego przy boisku sportowym wymaga niewątpliwie rozbudowy i poszerzenia oferty. Sam Krzeszów, jako główny ośrodek administracyjny oraz największe skupisko usług w gminie, a także jako miejscowość najbardziej zbliżona do Sanu, stanowi oczywiście środek ciężkości – potencjalną bazę – dla ruchu turystycznego na terenie gminy. Również co najmniej niebanalne ukształtowanie terenu w obrębie samego Krzeszowa – malownicze spiętrzenia oferujące rozległe panoramy okolic – oraz znajdujące się na jego obszarze tereny i obiekty zabytkowe („rotunda”, kościół parafialny), wreszcie układ urbanistyczny podkreślający miejskie tradycje, są podstawą do

wyróżnienia Krzeszowa na tle gminy oraz do nadania mu szczególnej rangi przy planowaniu zagospodarowania, w tym kształtowania terenów i obiektów służących turystyce i rekreacji.

Występowanie na terenie gminy dużych obszarów jednolitych pod względem własności także może sprzyjać pojawianiu się terenów i obiektów turystycznych i rekreacyjnych, kształtowanych na drodze zorganizowanej działalności inwestycyjnej, w oparciu o aktualne potrzeby rynkowe. Czynnikiem sprzyjającym powinny być walory krajobrazowe, takie jak ukształtowanie terenu czy liczne, nadające się do spiętrzenia potoki i strumienie.

Przepływający przez gminę San jest jednym z ważniejszych szlaków turystycznych na jej obszarze. W miarę wzrostu popularności form sportu, turystyki i rekreacji związanych z wodą, odsuwających się od coraz bardziej zatłoczonych dróg, poszukujących otwartych, nieurbanizowanych terenów i szlaków dla wędrówek pieszych lub rowerowych, spływów kajakowych czy też po prostu miłego spędzania czasu nad wodą (a wszystko to coraz częściej również poza sezonem), wzrasta znaczenie Sanu oraz jego doliny jako osi rozwoju turystyki w tym regionie. Niezbędnym staje się kształtowanie kierunków zagospodarowania terenów nadrzecznych z uwzględnieniem powyższych faktów, a zatem programowanie w planach przystani, biwaków i schronisk, a także szlaków pieszych i rowerowych wiążących te miejsca z innymi atrakcjami oferowanymi turystom przez gminę (zabytki do zwiedzenia, gastronomię i handel oraz inne usługi, lepszy standard noclegów, punkty widokowe). W związku z doliną Sanu, a konkretnie z rozwiniętym w jej obrębie rzemiosłem wikliniarskim, powinno pozostawać także kształtowanie profilu turystyki na terenie gminy. Udział w obróbce surowca i tworzeniu zeń rękodzieł to niewątpliwie rzadko spotykana forma agroturystyki, mogąca korzystnie i niepowtarzalnie wyróżniać gminę Krzeszów na tle gmin pozbawionych tego rodzaju zasobów.

11. PROBLEMY WYMAGAJĄCE ROZWIĄZANIA

W opisanych uwarunkowaniach sytuacji ekonomicznej (znaczny odsetek bezrobotnych, zmniejszanie się ludności dwuzawodowej oraz spadek dochodów rolniczych gospodarstw) szansą gminy jest rozwijanie, obok funkcji rolniczej, innych kierunków działalności tj. budowa gminy wielofunkcyjnej.

Budowa gminy wielofunkcyjnej polega na relatywnym zmniejszaniu znaczenia gospodarki rolnej na rzecz zwiększenia funkcji nierolniczych przy wykorzystaniu naturalnych walorów obszarów wiejskich.

Przyszłe funkcje gminy to:

- rolnictwo – jako funkcja główna, uwzględniająca rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki,
- osadnictwo,
- działalność gospodarcza, produkcyjno-usługowa – turystyczno-rekreacyjna – wzrost roli przetwórstwa i dystrybucji żywności,
- turystyczno-rekreacyjna - wykorzystująca rzekę San, zbiorniki wodne i walory dóbr kultury jako potencjalna funkcja dodatkowa o znaczeniu ekonomicznym.

Problemy związane z ochroną przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych wartości środowiska

- ochrona zbiornika wód podziemnych (GZWP-425) i zapewnienie ograniczeń zagospodarowania terenu w jego strefie ochronnej,
- ochrona czystości wód powierzchniowych oraz środowiska wodno-gruntowego a zwłaszcza wód podziemnych w strefie ochrony GZWP, i zapewnienia ograniczeń w zagospodarowaniu terenu w jego strefie ochronnej wynikających z braków w zakresie wyposażenia wsi w urządzenia odprowadzania i oczyszczania ścieków (szamb) a także występowania dzikich wysypisk śmieci,
- ochrona i zachowanie wartościowych elementów i zespołów przyrodniczych i krajobrazowych przy jednoczesnej potrzebie rozwoju działalności gospodarczej,
- utrzymanie ciągłego systemu obszarów przyrodniczo czynnych, zachowanie istniejących i projektowanych pomników przyrody,
- zachowanie istniejących zasobów dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza historycznych układów przestrzennych, obiektów wpisanych do rejestru zabytków, krajobrazu kulturowego przy braku środków publicznych na ochronę obiektów zabytkowych oraz małej wartości technicznej niektórych obiektów chronionych,
- układów ruralistycznych wraz z zabytkową zabudową, kaplicami, figurami i pomnikami.

Problemy związane z rozwojem rolnictwa

- rozwój gospodarki rolno – żywnościowej poprzez umacnianie silnych ekonomicznie gospodarstw, koncentrację ziemi, zmniejszanie liczby gospodarstw, spadek liczby zatrudnionych w rolnictwie, wzrost roli przetwórstwa i dystrybucji żywnością,
- ochrona dużych kompleksów rolniczej przestrzeni produkcyjnej wolnych od zabudowy , zwłaszcza w rejonach występowania gleb o najwyższych wartościach dla rolnictwa.

Problemy związane z rozwojem działalności gospodarczej

- przygotowanie terenów działalności gospodarczej w zwartym obszarze z dobrym dostępem komunikacyjnym, wyposażone w urządzenia infrastruktury technicznej, atrakcyjne dla inwestorów.

Problemy związane z rozwojem funkcji turystyczno-wypoczynkowej

- wykorzystanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych miasta i gminy jako podstawy rozwoju turystyki i agroturystyki w taki sposób aby zachować wymagania związane z ochroną przyrodniczych i krajobrazowych wartości środowiska

Problemy związane z jakością życia mieszkańców

- czynniki stanowiące ograniczenia rozwoju funkcji osadniczych:
 - zachowanie dużych kompleksów rolniczej przestrzeni produkcyjnej niezabudowanej,
 - potrzeba ochrony zasobów wód podziemnych,
 - strefy związane z przebiegiem ciągów infrastruktury technicznej, komunikacją
- uzbrojenie w infrastrukturę techniczną wsi o zabudowie ciągnącej się na dużej przestrzeni wzdłuż dróg,
- zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe nie związane z produkcją rolną, które powinny być sytuowane w zorganizowanych zespołach o skupionej zabudowie, w pełni uzbrojone w infrastrukturę techniczną i rezerwami pod usługi publiczne i komercyjne,
- potrzeba rozbudowy i modernizacji systemu rozdzielczego i zasilającego niskiego napięcia (reelektryfikacje),
- niespełnione warunki niezawodności zasilania odbiorców,
- brak wyposażenia w sieć wodociągową miejscowości: Krzeszów Dolny, Bystre, Sigielki oraz Łazów,
- zaopatrzenie w wodę z ujęć znajdujących się na terenie innych gmin następujących miejscowości: Krzeszów, Podolszynka Ordynacka, Podolszynka Plebańska, Kamionka Dolna, Średnia, Górna, Kolonia oraz Kustrawa,
- wyposażenie gminy w system zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków w gminie (poza lokalną oczyszczalnią i kanalizacją w Krzeszowie) spowoduje podniesienie jakości życia mieszkańców, zniweluje degradację wód powierzchniowych oraz środowiska gruntowo wodnego,

- ograniczenia w zagospodarowaniu terenu gminy w pasach terenu wyznaczonych strefami ochronnymi od linii wysokiego napięcia.